

RAPPORT 2018:6

ARKEOLOGISK FÖRUNDERSÖKNING  
I FORM AV SCHAKTNINGSÖVERVAKNING

# FJÄRRVÄRME VID RÅDHUSTORGET

L2010:1734

RÅDHUSTORGET  
OCH KRABBEGATAN

VADSTENA STAD OCH KOMMUN

ÖSTERGÖTLANDS LÄN

HELÉN ROMEDAHL



ÖSTERGÖTLANDS MUSEUM



# Fjärrvärme vid Rådhusstorget

## Innehåll

Sammanfattning .....	2
Inledning .....	4
Arkeologisk bakgrund .....	4
Tidigare undersökningar i området.....	4
Syfte och metod.....	4
Resultat .....	6
Sammanfattning .....	8
Referenser .....	9
Tekniska uppgifter .....	10
Bilaga 1. Ritningar .....	11
Bilaga 2. Fyndlista.....	11

*Omslagsbild: Delsträcka D under utgrävning.  
Foto mot SV, Ann-Charlott Feldt, ÖM.*

**ÖSTERGÖTLANDS MUSEUM**  
ARKEOLOGI OCH BYGGNADSVÅRD

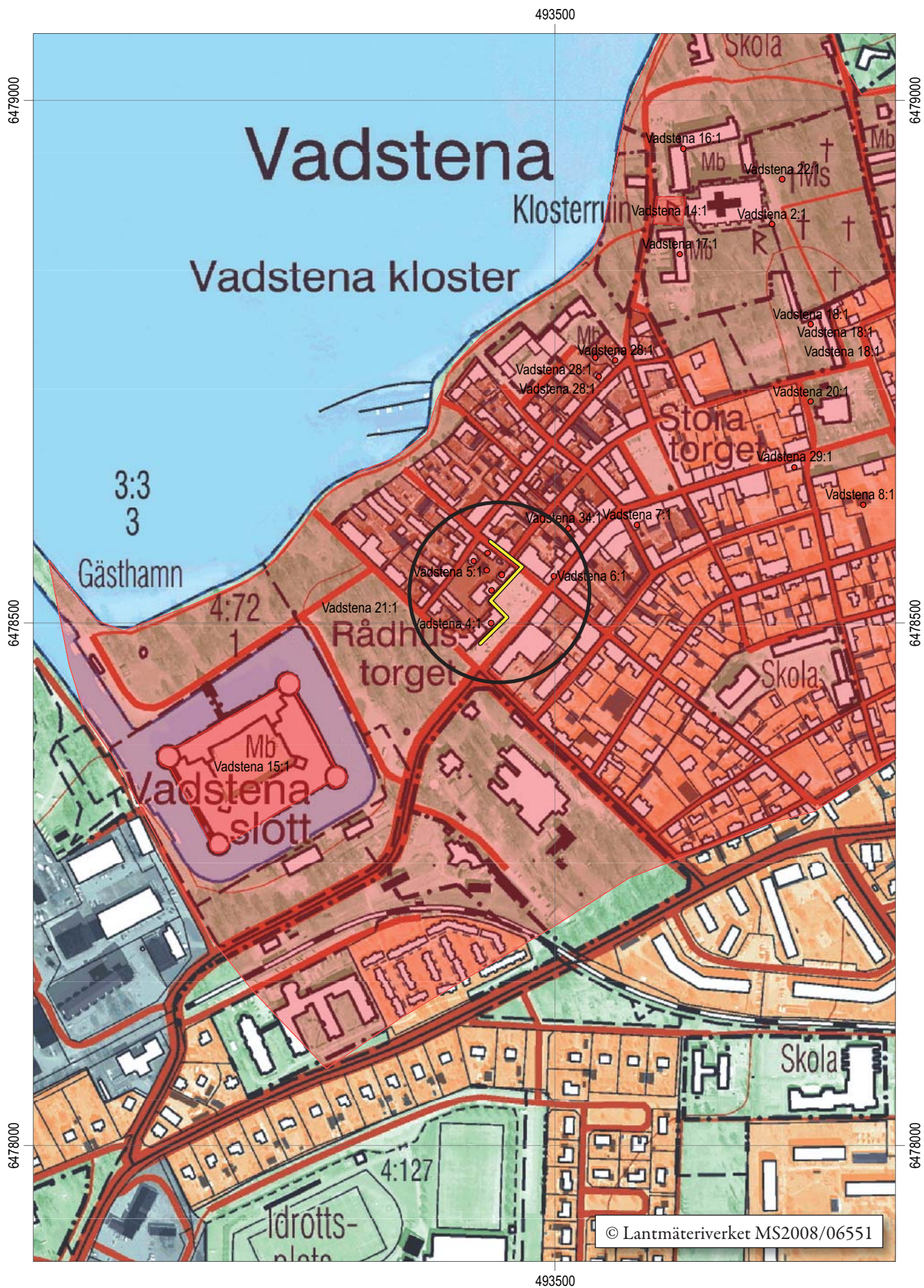
Box 232 • 581 02 Linköping • 013 - 23 03 00 • [www.ostergotlandsmuseum.se](http://www.ostergotlandsmuseum.se)

## Sammanfattning

Under februari och mars år 2009 utförde Östergötlands museum en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning i samband med schaktning för fjärrvärme vid Rådhusstorget och Krabbegatan i kvarteren Slottsfogden, Knapen och Knekten, inom RAÄ 21:1 Vadstena medeltida stad. Inom hela sträckan framkom kulturlager. Tillvarataget fyndmaterial utgjordes bl a av kärnfragment av stengods och yngre rödgoods.

Helén Romedahl  
antikvarie





Figur 2. Utdrag ur digitala Fastighetskartan med undersökningssträckan markerad. Skala 1:5 000.

## Inledning

Östergötlands museum utförde under februari och mars 2009 en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning i samband med schaktning för fjärrvärme vid Rådhusorget och i Krabbegatan, inom fornlämning RAÄ 21, Vadstena medeltida stad. Uppdragsgivare var Länsstyrelsen i Östergötlands län. För de arkeologiska kostnaderna svarade Rindi Energi AB. Projektansvarig var Anders Lundberg, arkeolog i fält var Ann-Charlott Feldt. För sammanställningen av undersökningsresultaten samt rapporten svarar undertecknad.

## Arkeologisk bakgrund

Det aktuella undersökningsområdet ligger centralt i den medeltida staden (RAÄ 21) på Rådhusorget som är stadens enda medeltida torg.

De tidigaste skriftliga beläggen för torget är från början av 1400-talet (Hasselmo 1982:17). Intill torget ligger det medeltida rådhuset. Byggnaden, som är ett lagskyddat byggnadsminne, består av tre byggnadskroppar: en salsbyggnad, ett torn samt en tillbyggnad strax norr om tornet. Salsbyggnaden, som är uppförd i två våningar, är den äldsta delen. När denna uppfördes är dock något oklart. Flera historiska källor omtalar år 1490 som byggnadsår men en träbjälke har daterats med hjälp av dendrokronologi till 1454-55. Möjligen ska den äldre dateringen förklaras med att äldre virke återanvänts. En annan möjlighet, menar Göran Söderström, är att salsbyggnaden uppfördes i slutet av 1460-talet men att den sedan förstördes kraftigt i stadsbranden 1487 och därefter reparerades grundligt runt år 1490. Även tornets tillkomst är oklar men det förmodas ha tillkommit vid 1500-talets början. I botten av tornet har en arrest legat. Även den tredje byggnadskroppen, tillbyggnaden norr om tornet, den så kallade "lilla rådstugan" uppfördes under 1500-talet (Söderström 2000a:243f).

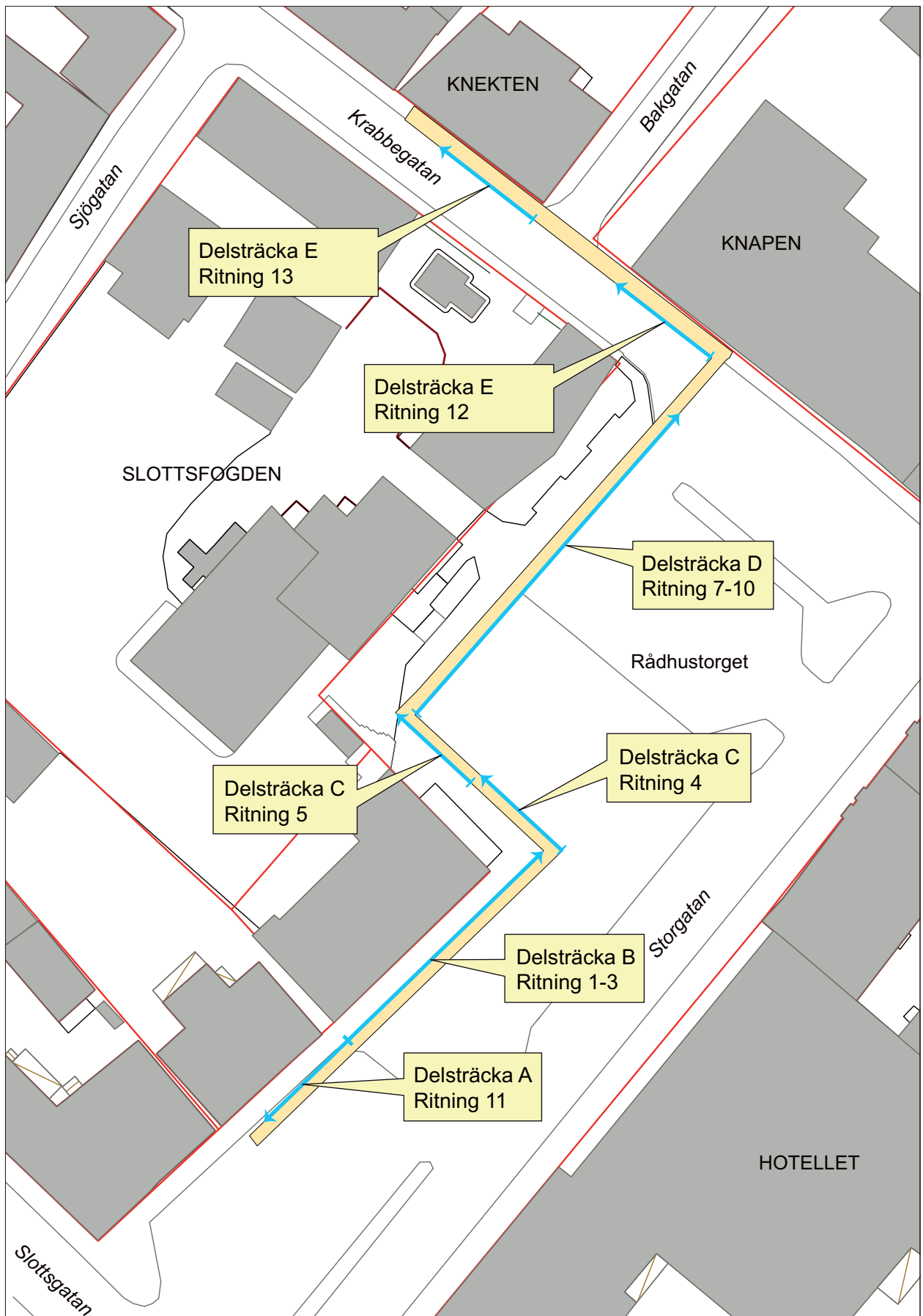
Innan Rådhuset uppfördes ska det enligt källor från 1447 ha funnits sex bodar på den sidan av torget (Söderström 2000a:243). Historiska källor omtalar att stadens bödel ska ha haft sin tjänstebostad direkt norr om Rådhuset (Söderström 2000b:367). Sitt nuvarande utseende fick byggnaden under 1700-talet (Fritz 2000:128).

## Tidigare undersökningar i området

Flera arkeologiska undersökningar har utförts i anslutning till Rådhusorget och i kv Slottsfogden. I samband med ledningsdragningar för el år 1996 utfördes en arkeologisk förundersökning i Rådhusorget. Vid undersökningen påträffades bland annat en kullerstensläggning, en gles stenläggning (anlagd på steril mark) samt ett humöst lager med kvistar, bark och ris. Lämningarna tolkades höra samman med beläggningar på Storgatan och på Rådhusorget (Tagesson 2000).

Inom Slottsfogden 3, väster om undersökningsområdet, har en relativt omfattande undersökning utförts. År 1990 grävdes här ett ca 50 m långt schakt. Schaktet sträckte sig mellan Sjögatan i norr och ett bostadshus i söder. Schaktet är därmed ett tvärsnitt genom hela kvarteret. De påträffade lämningarna tolkades höra till sex olika faser. Den äldsta fasen bestod av en ursprunglig markyta/växthorisont samt ett gödsellager. Till den andra fasen knöts ett stenfundament, ett tegelgolv, en stensatt gårdsplan och en broläggning. Därefter har en träläggning, ett brandlager och en stenläggning tillkommit. Fas fyra innehöll flera kulturlager, bland annat två horisonter med trä. De två sista faserna bestod båda av brandlager. Ett fåtal fynd framkom främst i form av yngre rödgods men även en trissporre och en bit bearbetat horn hittades (Feldt 1990).

År 2006 gjordes en arkeologisk undersökning i Rådhusorget och kv Slottsfogden 8 varvid man träffade på två nivåer med stenläggningar tolkade som föregångare till dagens beläggning på Rådhusorget (Karlsson 2014). Även två mindre undersökningar har utförts inom den norra delen av kv Slottsfogden 9, i anslutning till Vadstena stadsmuseum. År 2013 gjordes en arkeologisk undersökning i Rådhusorget och Slottsgatan varvid det framkom både urbana och preurbana lämningar. Till den första kategorin koplades bl a träbemängda kulturlager (Karlsson 2015).



Figur 3. Undersökningssträckan mot bakgrund av en adresskarta över Vadstena stad. Skala 1:500.

## Syfte och metod

Syftet med den arkeologiska undersökningen i form av schaktningsövervakning var att i första hand se till att fast fornlämning berördes i så liten omfattning som möjligt och om möjligt minimera ingreppet. Om detta inte gick att uppnå skulle de fornlämningar som framkom vid undersökningen undersökas och dokumenteras vad gällde karaktär, omfattning och datering. Kulturlager och anläggningar dokumenterades på profilritningar och genom fotografering. En liten mängd fynd tillvaratogs. Dokumentationsmaterialet i form av fynd, digitala foton och profilritningar förvaras på Östergötlands museum.



## Resultat

Här nedan presenteras undersökningresultaten så som de illustreras på de sektionsritningar som upprättades vid undersökningstillfället. Framkomna lager och konstruktioner beskrivs i det följande etappvis. Blå tvärstreck på kartbilden på figur 3 anger placeringen av varje delsträckas och tillhörande sektionsritnings 0-punkt. Där anges även aktuellt/aktuella ritningsnummer. Ritningarna finns samlade i bilaga 1.

I det följande presenteras kontexterna i korrekt stratigrafisk ordning, d v s från de äldsta till de yngsta. I de fall där det rör sig om en längre schaktsträcka och med en stratigrafisk sekvens som består av ett flertal tunna lagerskikt som mer eller mindre liknar varandra görs en mer tematisk och övergripande presentation.

### Delsträcka A – Ritning 11

Schaktdjupet uppgick här till som mest 1,1 m. Äldsta lagerkontexten utgjordes av ett sandlager – upp emot 0,15 m tjockt. På sträckan 0,6 - 2,2 m överlagrades denna av ett par tunna lagerskikt bestående av sandig grå kulturjord (L7) samt av ett brunsvart kulturlager med innehåll av träflis (L6). Efter detta träflislager följde ett drygt 0,2 m tjockt lager med sand (L5) och sedan en fragmentarisk kullerstensläggning (L4). Denna låg på en nivå om ca 0,5 - 0,6 m under dagens markyta.

På sträckan 5 - 10 m överlagrades sandlager L8 av ett 0,2 m tjockt lager som innehöll näver och träflis (L14). Ovan detta fanns en stenläggning i ett lager med brun sand (L13). Stenläggningen anslöt till en större sten och på samma nivå följde sedan ett tunt lager med kalkstensflis (L15). Stenläggningen överlagrades sedan av ett lager med ljusgrå lera (L12). Nästa stratigrafiska nivå, L3, fanns inom hela sträckan och utgjordes av ett gråsvart siltigt kulturlager.

Resterande schaktsträcka var förstörd av senare tiders markingrepp och innehöll därför inget av arkeologiskt intresse.

*Figur 4. Delsträcka B under utgrävning. Foto mot SV, Ann-Charlott Feldt, ÖM.*



### Delsträcka B – Ritning 1-3

Schaktdjupet var 1,0 - 1,1 m. Ett par av de äldsta lagerskikten utgjordes dels av humuslager som var uppblandat med träflis och djurben (L19 och L23) samt ett sotigt och lerigt kulturlager (L12). Lagren framkom på en nivå om 1 m under dagens markyta. Inom denna schaktsträcka framkom tre nivåer med stenläggningar.

Den äldsta (L10) fanns på ett djup om 0,7 m under dagens markyta (på sträckan 0 - 2 m) och utgjordes av tätt lagda och rundade stenar som låg i ett lager med grus och sand.

Den näst äldsta stenläggningen (L28) fanns på sträckan 22,5 - 25,0 m, 0,4 m under dagens markyta. Även denna bestod av små rundade stenar som var lagda i ett lager med sättsand (L29).

Yngsta stenläggningen (L2) låg strax under dagens markyta och fanns inom hela schaktsträckan. Väl värt att notera är att den för Vadstenas så typiska ”tigerkakan” syntes på sträckan ca 18 - 25 m, d v s tunna och varvade lagerskikt med ömsom sand, ömsom kulturlager (L30-34) Dessa tros representera spår efter stenläggningar där det enda som kvarstår är den sand i vilken stenarna en gång var lagda. Aktuell ”tigerkaka” framkom på en nivå om 0,6 - 1,0 m under dagens markyta.

På sträckan 13,4 - 13,8 m noterades en nedgrävning (L22) som hade ett innehåll av sotig sand (stolphål?). Nedgrävningens överyta låg på en nivå om 0,7 m under markytan och föreföll vara grävd igenom ett humöst kulturlager innehållande träflis (L23).

På sträckan 12 - 14 m fanns en nedgrävning (L21) som var fylld med lerig siltig sand samt sten, ca 0,4 m under markytan.

### Delsträcka C – Ritning 4-5

Vid 10 - 14 m var en störning i form av en stor sandfylld nedgrävning. Det äldsta lagerskiktet på sträckan 1 - 10 m var ett 0,3 m tjockt kulturlager (L12) som bestod av flera skift med brun jord som inte gick att separera från varandra i form av textur och innehåll. På sträckan 14 - 20 m utgjordes de äldsta lagerkontexterna av lera och sand (L8, L7, L6 och L9). Inom i princip hela schaktsträckan dokumenterades stenläggningar. Stenläggningarna fanns i totalt tre nivåer men det var bara inom sträckan 0 - 5 m som alla tre nivåerna med stenläggningar fanns. På sträckan ca 16 - 20 m och ca 0,6 m under dagens marknivå avtecknade sig en horisont med smidesavfall och slagg som låg på ett grått och lerigt kulturlager. Även nästa stratigrafiska och överlagrande nivå innehöll en del slagg men inte i lika stor mängd och avfallet var mer jordblandat.

### Delsträcka D – Ritning 7-10

På 1 - 5 m och 12,2 - 17,4 m var moderna störningar. Längs hela sträckan och dikt an mot orörda markhorisonten fanns längs hela schaktsträckan ett upp emot 0,4 m tjockt lager med sand och/eller lera (L10, L13) Ovan detta följde sedan sandstrimmiga kulturlager varvade med lager av ljusare och renare sand (L8, L7, L6 och L12). Detta gällde framförallt sträckan 1 - 15 m. På resterande schaktsträcka följde istället – ovan det understa sandlagret – ett mörkare (brunt) och mer homogent kulturlager som bl a innehöll nedbrutet trä och var mycket kompakterat (L20, L21). Lagret fanns på en nivå om ca 0,9 m under dagens markyta.

Även på denna schaktsträcka avtecknade sig stenläggningar; här på två nivåer. Den äldsta av dessa (L15) framkom på sträckan 10 - 20 m och ca 0,6 m under dagens markyta vilket är helt jämförbart med det djup som stenläggningen inom delsträcka B framkom på. Yngsta stenläggningen (L3) fanns inom sträckan 0 - 30 m och låg 0,2 - 0,3 m under asfalten.



Figur 5. Delsträcka D under utgrävning. Foto mot SV, Ann-Charlott Feldt, ÖM.

## Delsträcka E – Ritning 12-13

Dessa schakt förlades ute i Krabbegatan – ett i anslutning till kv Knapen (ritning 12) och ytterligare ett i anslutning till intilliggande kvarteret Knekten (ritning 13).

**Kv Knapen** – de äldsta lagerhorisonterna utgjordes här av tre sandlager (L7, L5 och L4) med en sammanlagd mäktighet på ca 0,5 m. På sträckan 0 - 5 m överlagrades sanden av ett tunt och sotigt kulturlager (L3). På sträckan 5 - 10 m överlagrades sanden av ett ca 0,1 m tjockt kulturlager med ett innehåll av småsten och tegel (L8). På samma nivå fanns även ett par svackor (nedgrävningar?) som innehöll omrört brandlager.

**Kv Knekten** – liksom i föregående profil utgjordes även här de äldsta lagerkontexterna (L9, L4, L5 och L6) av sand, mer eller mindre homogen. På sträckan 0 - 5 m överlagrades sanden av två skikt med kulturlager (L10 och L11). Det rörde sig om brunsvarta och gråbruna lager som innehöll ben och kol. Sista skiktet (L3) innan moderna bärlager var ett ca 0,1 m tjockt lager med kompakt grå sand som innehöll en del sten.

## Sammanfattning

**Kulturlager och sand:** Inom delar av undersökningsytan fanns kulturlagersekvenser som tidigare konstaterats vara typiska för Vadstena, främst vad gäller gatumark. Det rör sig om mörka humuslager som ligger varvade med sand i s k ”tigerkaksmönster”. Dessa har tolkats vara rester av sättsand till stenläggningar som sedan har plockats bort (Tagesson 2000). Vidare noterades att de äldsta skikten bestod av humuslager som bl a innehöll träflis och näver. Dessa lager är sannolikt spår efter kraftigt nedbrutna träbeläggningar som hör till Vadstenas äldsta urbana fas. Vid en arkeologisk undersökning år 2013 samlades jord in från dessa äldsta skikt och analyserades. Det visade sig att det makroskopiska materialet hade en sammansättning som är typisk för medeltida urbana miljöer med sin dominans av kreatursdynga samt köks-/hushållsavfall. Ett förkolnat skalkorn från ett av dessa prover kunde <sup>14</sup>C-dateras till 1290-1410 (Karlsson 2015).

**Stenläggningar:** Med undantag för schaktsträcka E (i Krabbegatan) fanns det inom övriga delsträckor flera skikt med stenläggningar. De äldsta låg på en nivå om 0,6 m under dagens markyta. De ”mellersta skikten” framkom på något varierande djup, ca 0,3 - 0,5 m under dagens marknivå. Stenläggningarna tolkas som olika nivåer med torgbeläggningar, något som även konstaterats vid andra arkeologiska undersökningar (se t ex Karlsson 2014).

**Hantverkslämningar:** Inom delsträcka C fanns på sträckan 16 - 20 m en större koncentration av hantverksavfall i form av slagg och bottenskällor. Lämningsarna framkom på ett djup om ca 0,6 m under dagens markyta. Om hantverksavfallet ska betraktas som primärt avsatt på platsen går inte att avgöra. Ett alternativ är att avfallet hamnat här sekundärt och under en tid utgjort underlag för en väg-/torgbeläggning. Det kan i sammanhanget vara värt att notera att hantverksavfallet framkommer på ungefär samma nivå som den äldsta stenläggningen inom samma delsträcka (se ovan).

## Referenser

- Eekboom, J. 1979. Beskrivning till 1705 års karta över Vadstena. *Källor till Vadstenas historia Nr 1 1979*. Föreningen Gamla Vadstena. Småskriftserie.
- Feldt, A-C. 1990. *Arkeologisk förundersökning. Rådhusorget3/kv Slottsfogden 3, Vadstena, Östergötland*. Rapport. Östergötlands länsmuseum.
- Fritz, B. 2000. Staden. I: *600 år i Vadstena. Vadstena stads historia från äldsta tider till år 2000*. Red. Göran Söderström.
- Hasselmo, M. 1982. Vadstena. Riksantikvarieämbetet och Statens historiska museer. Rapport. *Medeltidsstaden 36*. Stockholm.
- Karlsson, E. 2014. *Ny toalett vid Rådhusorget*. RAÄ 21. Rådhusorget och Kv Slottsfogden Vadstena stad och kommun, Östergötlands län. Östergötlands museum Rapport 2014:45.
- Karlsson, E. 2015. *Från strandäng till torg*. RAÄ 21 Slottsgatan och Rådhusorget Vadstena stad och kommun, Östergötlands län. Östergötlands museum Rapport 2015:16.
- Söderström, G. 2000a. Stadens offentliga byggnader. I: *600 år i Vadstena. Vadstena stads historia från äldsta tider till år 2000*. Red. Göran Söderström.
- Söderström, G. 2000b. Stadens rätt och orätt. I: *600 år i Vadstena. Vadstena stads historia från äldsta tider till år 2000*. Red. Göran Söderström.
- Tagesson, G. 2000. *Ett schakt genom Michel Grytstöpares gård*. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar. Rapport UV Öst 2000:35.

## Tekniska uppgifter

Område	Rådhusstorget och Krabbegatan
Stad	Vadstena stad
Kommun	Vadstena
Län och landskap	Östergötland
Fornlämningsnummer	L2010:1734 (Vadstena 21:1)
Digitala fastighetskartans blad	
Koordinatsystem	SWEREF 99 TM
Höjdsystem	RH70
Mätteknik	Manuell inprickning
Typ av undersökning	Arkeologisk förundersökning, i form av schaktningsövervakning
Länsstyrelsens dnr	431-25796-08
Länsstyrelsens handläggare	Carin Claréus
ÖM dnr	459/08
ÖM projektnr	530881
Beställare	Länsstyrelsen Östergötland
Kostnadsansvarig	Rindi Vadstena AB
Projektledare	Anders Lundberg
Biträdande projektledare	-
Personal	Ann-Charlott Feldt
Rapportarbete	Helén Romedahl
Fältarbetstid	Feb och mars 2009
Totalt undersöktes	114 m <sup>2</sup>
Fynd	Ja, ÖM C4789:1-3. Fynden förvaras på och fyndfördelas till Östergötlands museum.
Foto	Digitala
Analys	-
Grafik	Emma Karlsson
Renritning	Lasse Norr
Grafisk form	Lasse Norr

Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands museum.

Ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriverket MS2008/06551  
ISSN 1403-9273 Rapport 2018:6 © Östergötlands museum

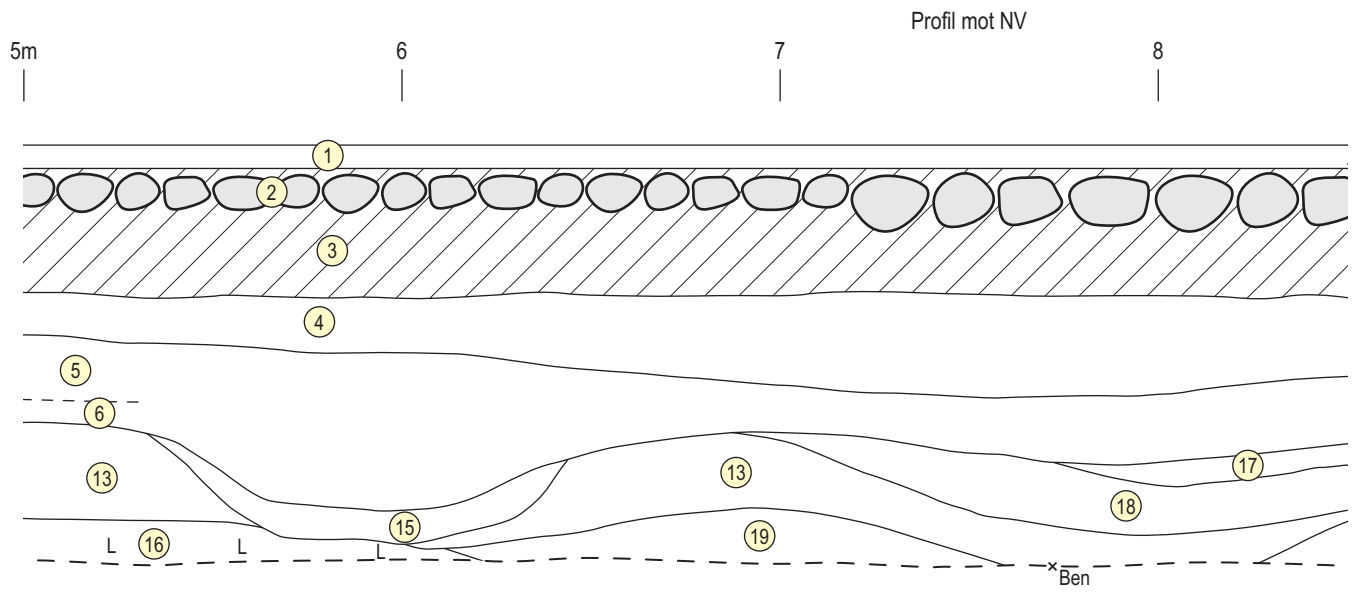
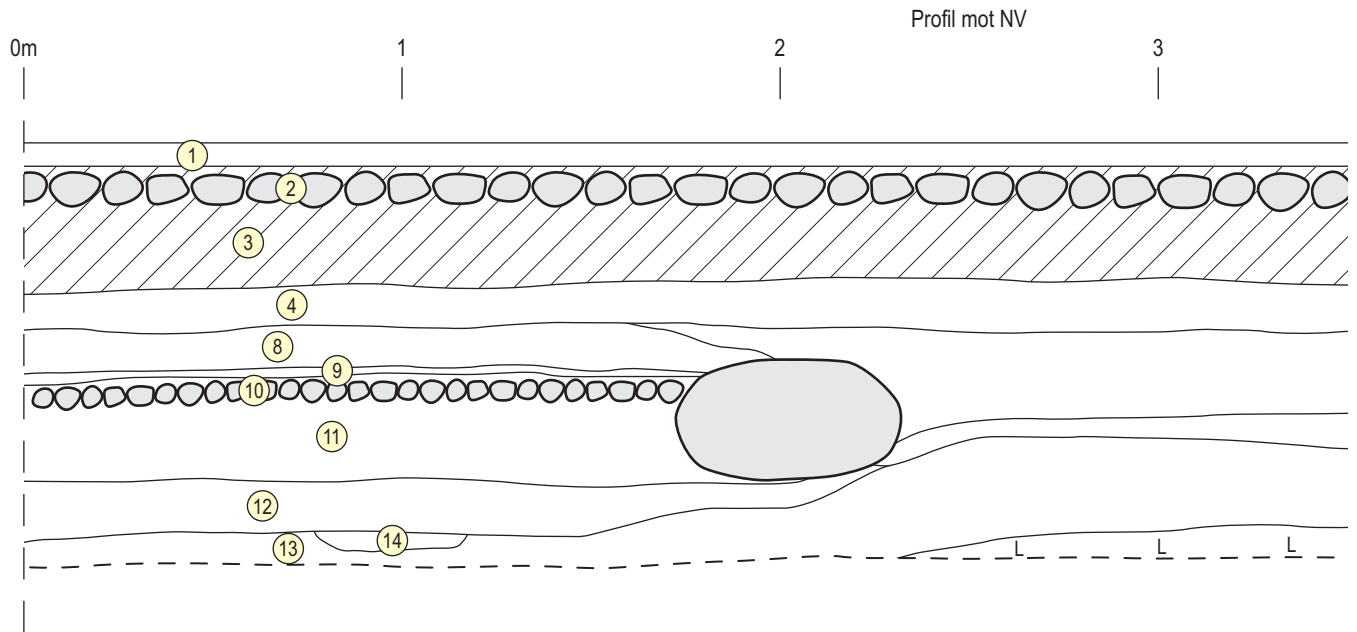
## Bilaga 1. Ritningar

Delsträcka A	Ritning 11
Delsträcka B	Ritning 1-3
Delsträcka C	Ritning 4-5
Delsträcka D	Ritning 7-10
Delsträcka E	Ritning 12-13

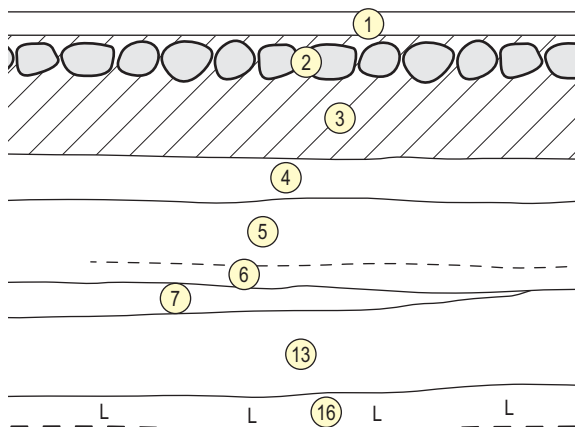
Ritning 6 har sannolikt aldrig funnits, överhoppad vid numreringen.

## Bilaga 2. Fyndlista C4789

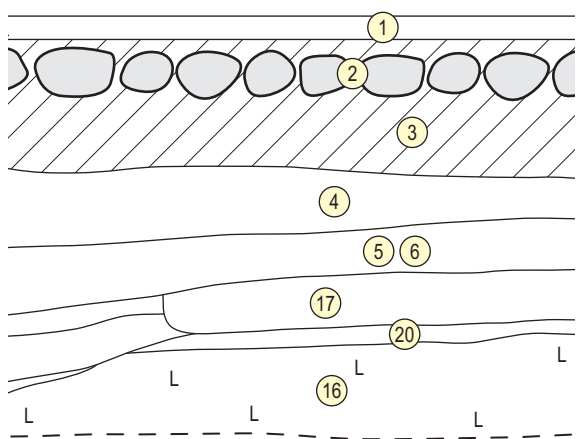
Fyndnr	Kontext	Material	Sakord	Antal	Vikt (g)
1	L10, Ritning 5, 18 m	Slagg	Slagg		4479
2	L 23	Slagg	Slagg	1	89
3	L21, Ritning 9, 27 m	Keramik	Stengods	1	1,6



4 | 5m



9 | 10m

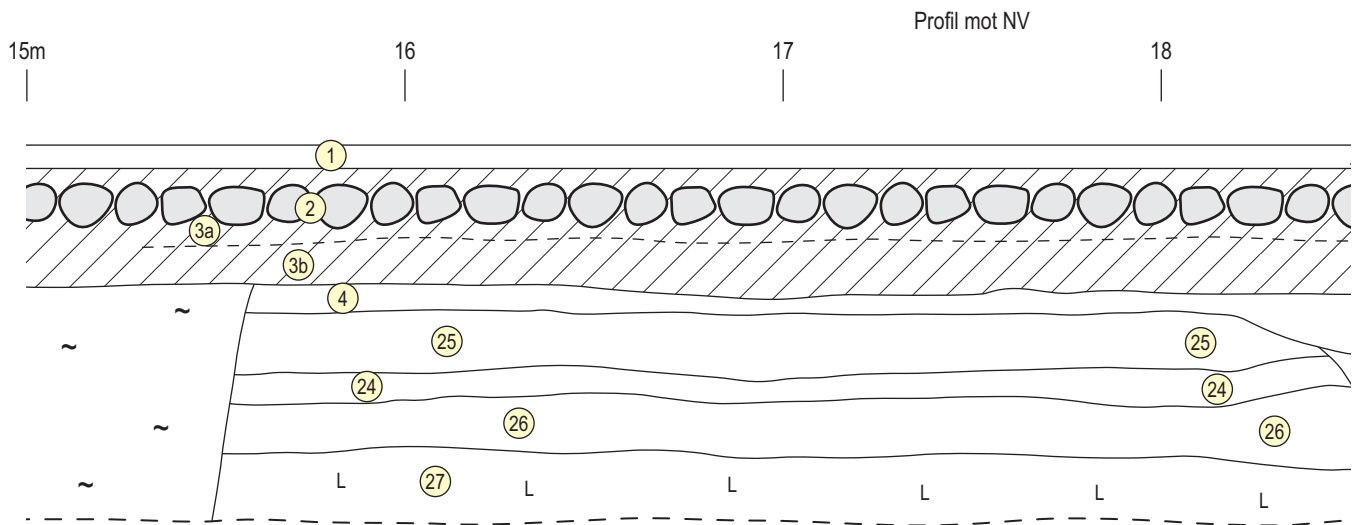
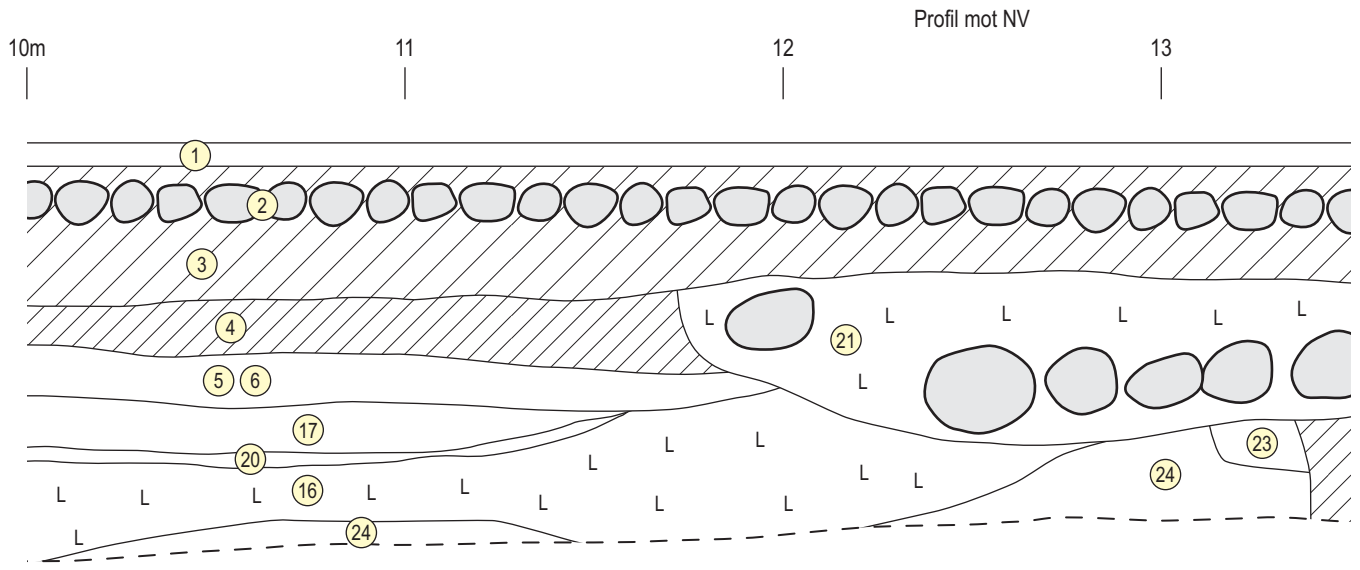


- 1 Asfalt
- 2 Stenläggning, 0,10-0,20 m stora stenar
- 3 Sättsand
- 4 Strimmigt lager med sentida fyll.  
Matjord/sand/k-jord, inslag av tegel
- 5 K-jord brun. (frusen)
- 6 Som L5, men något fetare
- 7 Fet brun k-jord
- 8 Fet brun k-jord
- 9 Brandlager/multnat trä
- 10 Stenläggning, 0,05-0,10 m stora stenar
- 11 Sand/grus
- 12 Sotig/lerig k-jord
- 13 Sand
- 14 Sotig svacka
- 15 Fet brunsvart k-jord med träflis
- 16 Lera
- 17 Jordig sand med grus
- 18 Fet brunsvart k-jord med ben
- 19 Fet brun humös k-jord med träflis och ben
- 20 Fet brunsvart k-jord
- 21 0,2-0,3 m stora stenar i lerig sotig sand
- 22 Nedgrävning med sotig sand
- 23 Humös brun k-jord med träflis
- 24 Strimmig sand
- 25 Sand
- 26 Sandig k-jord/odlingslager?
- 27 Lerig k-jord/brun lera
- 28 Stenläggning, 0,05-0,10 m stora stenar
- 29 Sättsand
- 30 Gulbrun sand
- 31 Fet brunsvart k-jord med träflis och inslag av kol
- 32 Ljus fin sand
- 33 Som L32
- 34 Sandig brun k-jord



### Rådhusorget

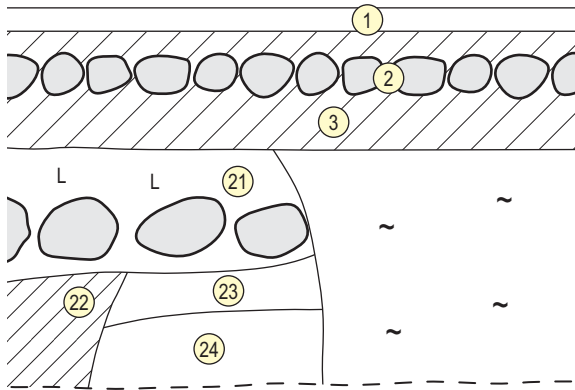
Vadstena stad och kommun, Ög  
 RAÄ 21:1  
 Profiliritning 1  
 Skala 1:20  
 Dnr 459/08  
 2009-02-18 Ann-Charlott Feldt  
 Renritning Lasse Norr





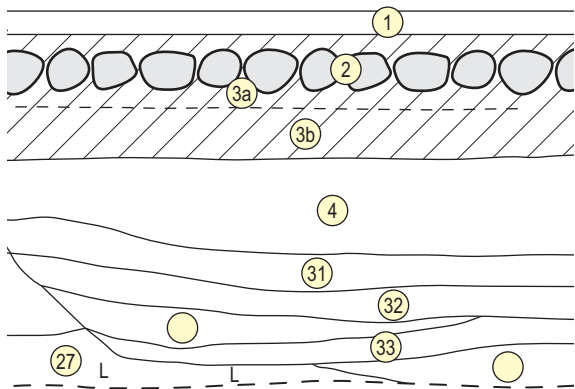
14

15m



19

20m



- 1 Asfalt
- 2 Stenläggning, 0,10-0,20 m stora stenar
- 3 Sättsand
- 4 Strimmigt lager med sentida fyll.
- 5 Matjord/sand/k-jord, inslag av tegel
- 6 K-jord brun. (frusen)
- 6 Som L5, men något fetare
- 7 Fet brun k-jord
- 8 Fet brun k-jord
- 9 Brandlager/multnat trä
- 10 Stenläggning, 0,05-0,10 m stora stenar
- 11 Sand/grus
- 12 Sotig/lerig k-jord
- 13 Sand
- 14 Sotig svacka
- 15 Fet brunsvart k-jord med träflis
- 16 Lera
- 17 Jordig sand med grus
- 18 Fet brunsvart k-jord med ben
- 19 Fet brun humös k-jord med träflis och ben
- 20 Fet brunsvart k-jord
- 21 0,2-0,3 m stora stenar i lerig sotig sand
- 22 Nedgrävning med sotig sand
- 23 Humös brun k-jord med träflis
- 24 Strimmig sand
- 25 Sand
- 26 Sandig k-jord/odlingslager?
- 27 Lerig k-jord/brun lera
- 28 Stenläggning, 0,05-0,10 m stora stenar
- 29 Sättsand
- 30 Gulbrun sand
- 31 Fet brunsvart k-jord med träflis och inslag av kol
- 32 Ljus fin sand
- 33 Som L32
- 34 Sandig brun k-jord

### Rådhusorget

Vadstena stad och kommun, Ög

RAÄ 21:1

Profilritning 2

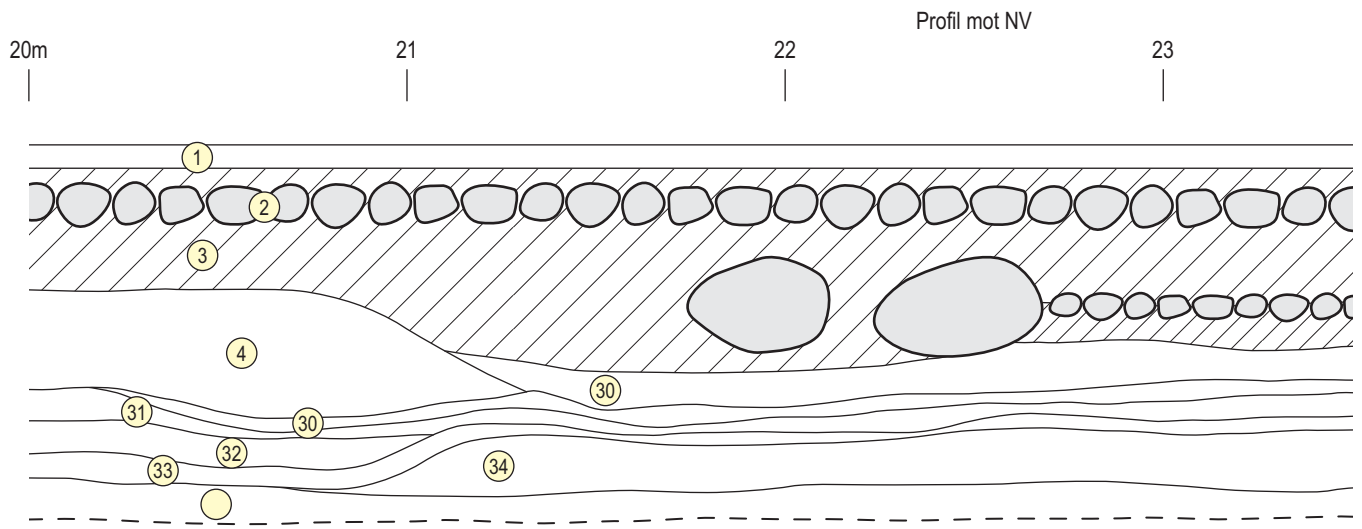
Skala 1:20

Dnr 459/08

2009-02-18 Ann-Charlott Feldt

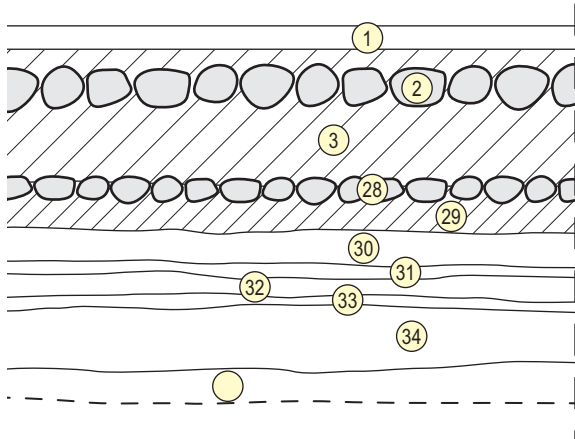
Renritning Lasse Norr

0 1m



24

25m



- 1 Asfalt
- 2 Stenläggning, 0,10-0,20 m stora stenar
- 3 Sättsand
- 4 Strimmigt lager med sentida fyll.
- 5 Matjord/sand/k-jord, inslag av tegel
- 6 K-jord brun. (frusen)
- 6 Som L5, men något fetare
- 7 Fet brun k-jord
- 8 Fet brun k-jord
- 9 Brandlager/multnat trä
- 10 Stenläggning, 0,05-0,10 m stora stenar
- 11 Sand/grus
- 12 Sotig/lerig k-jord
- 13 Sand
- 14 Sotig svacka
- 15 Fet brunsvart k-jord med träflis
- 16 Lera
- 17 Jordig sand med grus
- 18 Fet brunsvart k-jord med ben
- 19 Fet brun humös k-jord med träflis och ben
- 20 Fet brunsvart k-jord
- 21 0,2-0,3 m stora stenar i lerig sotig sand
- 22 Nedgrävning med sotig sand
- 23 Humös brun k-jord med träflis
- 24 Strimmig sand
- 25 Sand
- 26 Sandig k-jord/odlingslager?
- 27 Lerig k-jord/brun lera
- 28 Stenläggning, 0,05-0,10 m stora stenar
- 29 Sättsand
- 30 Gulbrun sand
- 31 Fet brunsvart k-jord med träflis och inslag av kol
- 32 Ljus fin sand
- 33 Som L32
- 34 Sandig brun k-jord



### Rådhusorget

Vadstena stad och kommun, Ög

RAÄ 21:1

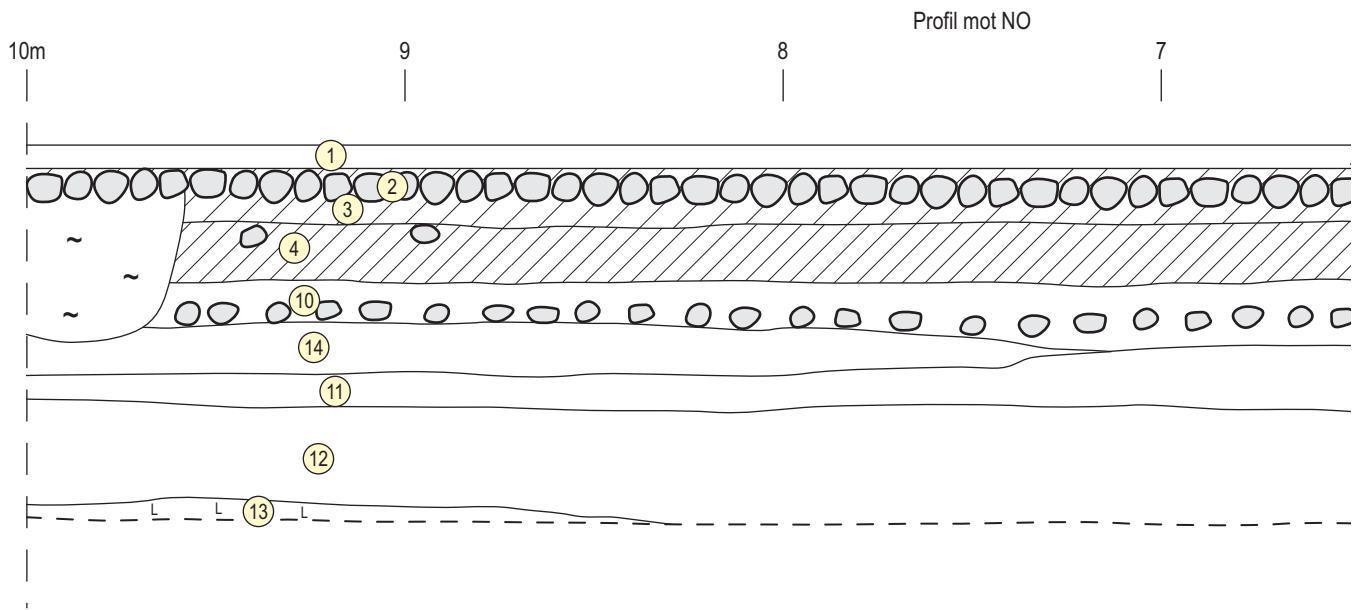
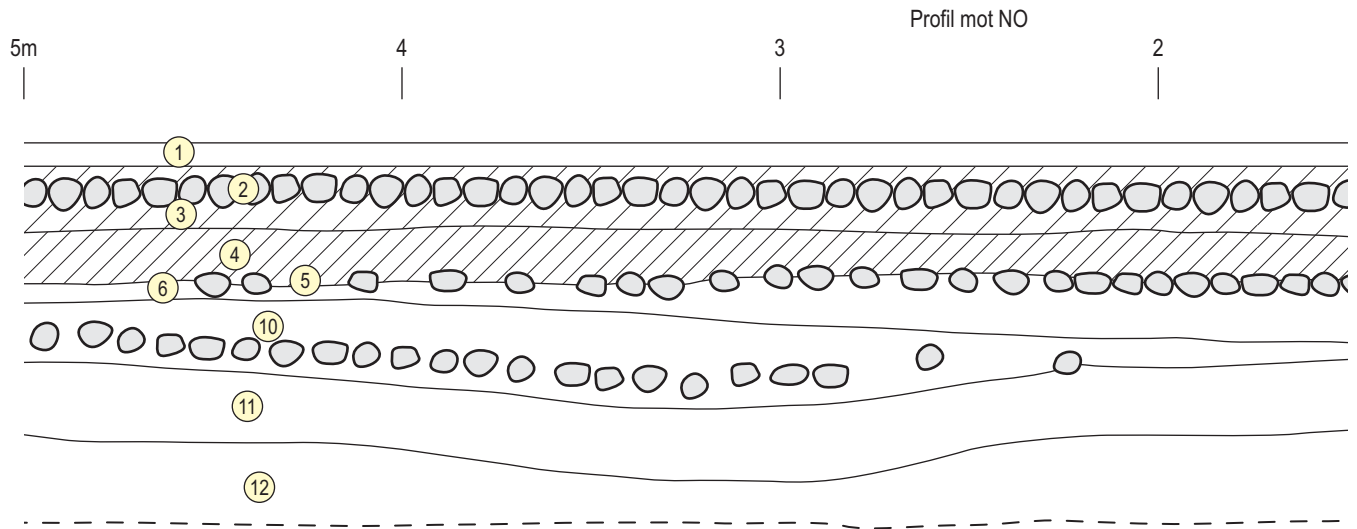
Profilritning 3

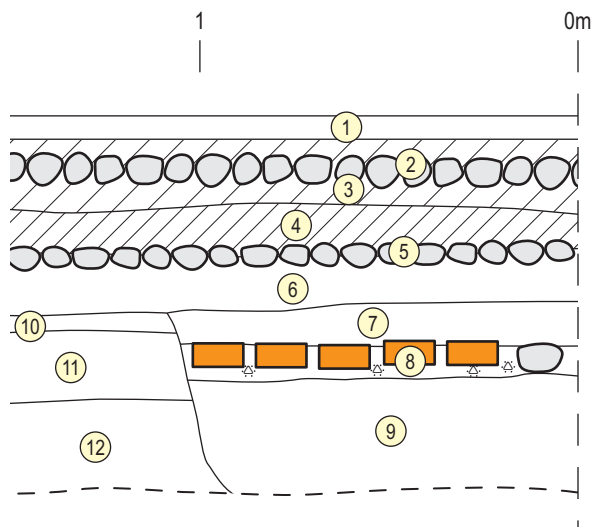
Skala 1:20

Dnr 459/08

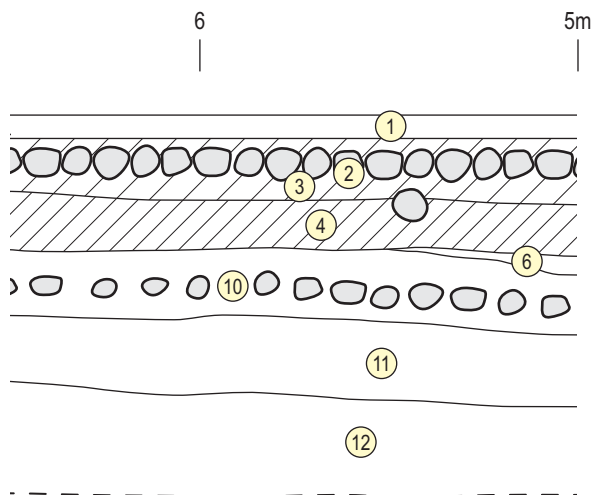
2009-02-19 Ann-Charlott Feldt

Renritning Lasse Norr



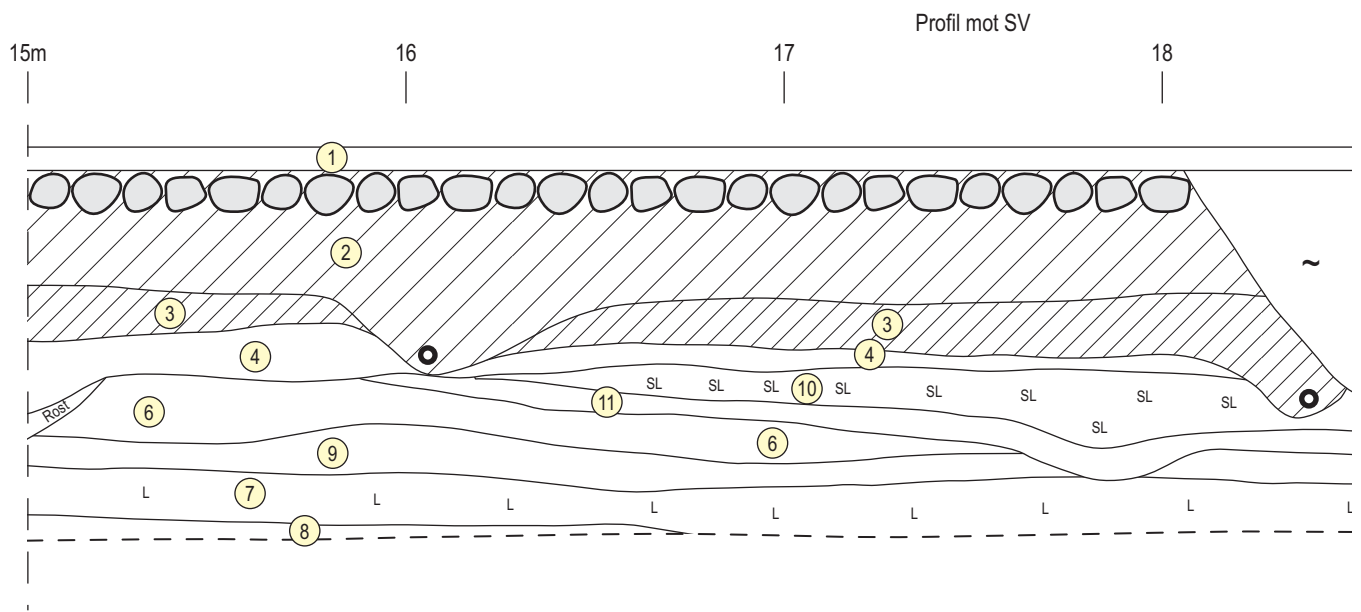
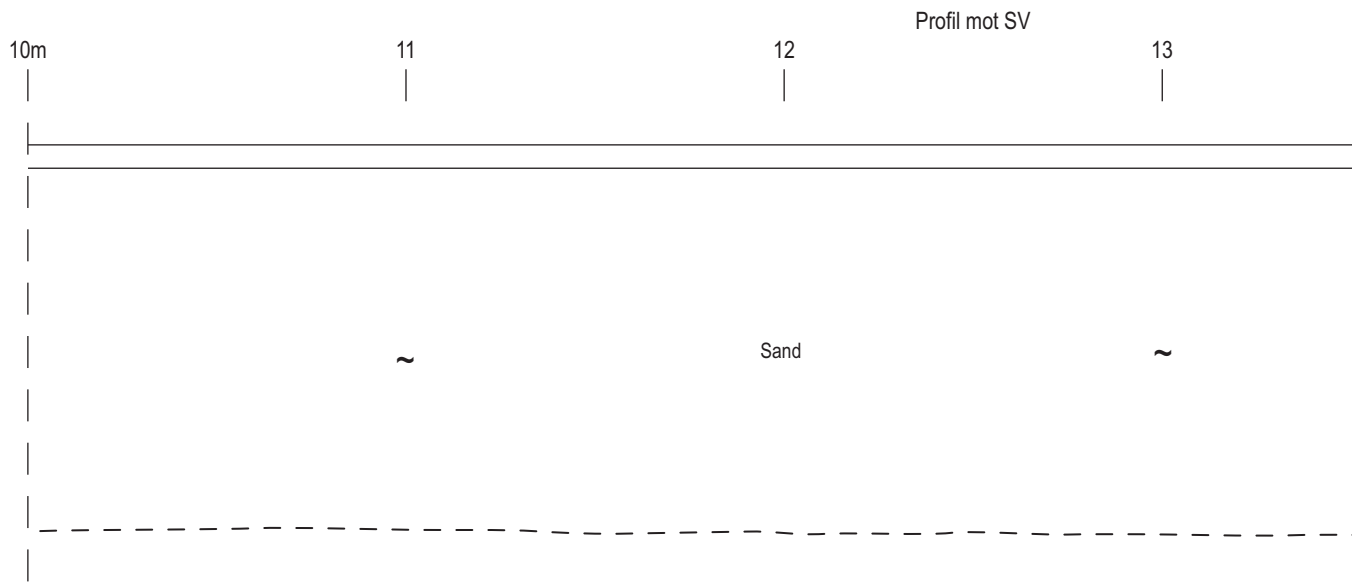


- 1 Asfalt
- 2 Stenläggning, 0,1-0,2 m stora kullerstenar
- 3 Sättsand
- 4 Fyllnadslager med sand/grus
- 5 Stenläggning, Kullerstenar
- 6 Sättsand
- 7 Fyllnadslager med sand/grus
- 8 Tegel, troligen en konstruktion, men väldigt vittrad
- 9 Sandig brun k-jord
- 10 Strimmig dans med k-jord. Vid 3 m övergår lagret till fet brun k-jord med träflis och ben. (Stenarna stack upp 3-4 cm i lagret vid profilritning)
- 11 Flera tunna bruna k-jordslager med otydliga gränser, går ej att separera
- 12 Gulbrun sand
- 13 Lera
- 14 Rödgul grov sand / fint grus



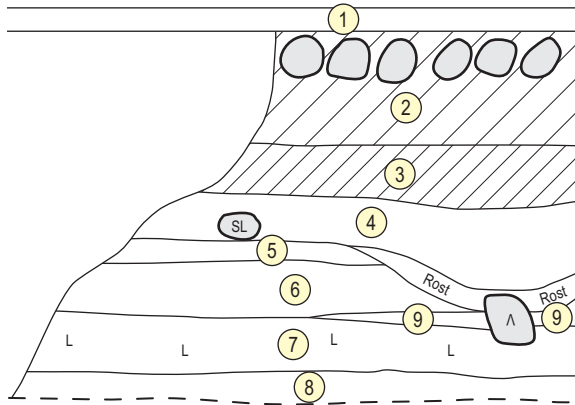
### Rådhusorget

Vadstena stad och kommun, Ög  
 RAÄ 21:1  
 Profilritning 4  
 Skala 1:20  
 Dnr 459/08  
 2009-02-19 Ann-Charlott Feldt  
 Renritning Lasse Norr



14

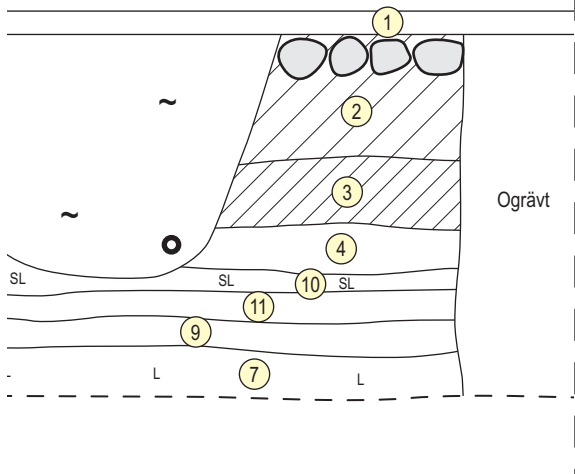
15m



- 1 Asfalt
- 2 Sättsand. Stenläggning
- 3 Äldre grå k-jordsfyll med sten och tegel
- 4 Humös gråsvart k-jord med inslag av slagg
- 5 Fet gråbrun k-jord
- 6 Strimmig sand
- 7 Gråbrun lera, ej steril
- 8 Sand
- 9 Sandig k-jord, övergår alltmer i k-jord åt apoteket
- 10 Smidesavfall/slagghorisont
- 11 Lerig grå k-jord

19

20m



### Rådhusorget

Vadstena stad och kommun, Ög

RAÄ 21:1

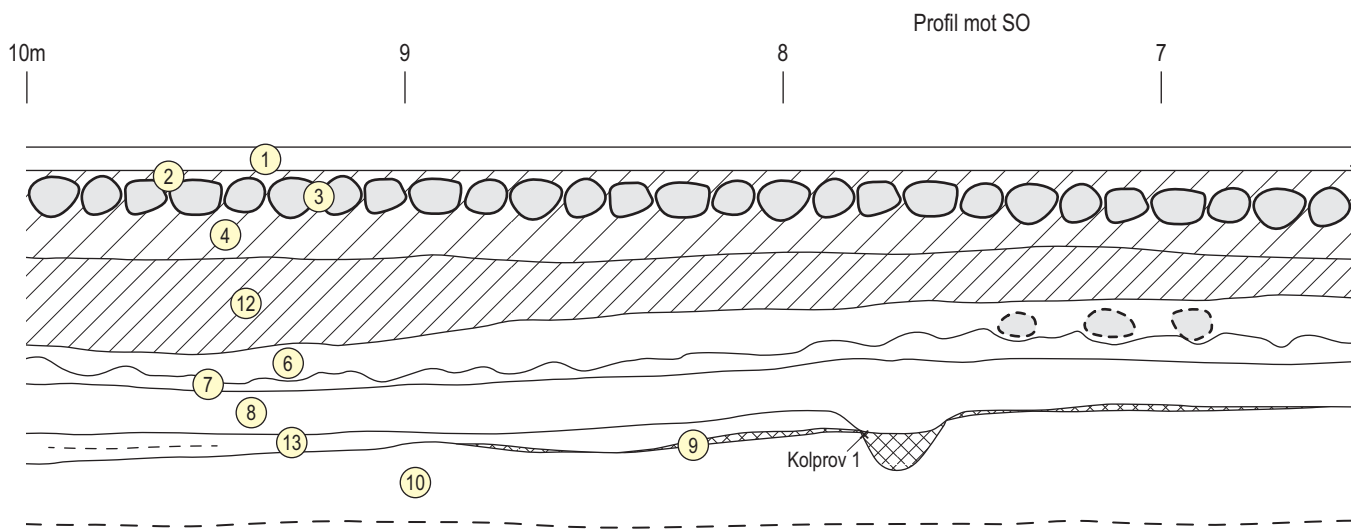
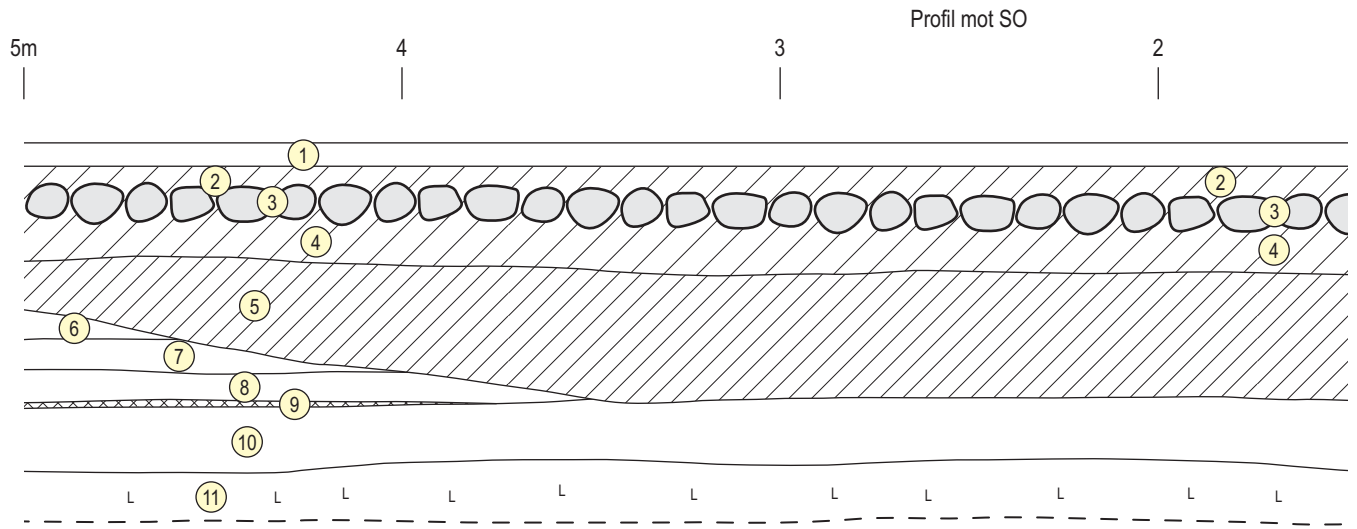
Profilritning 5

Skala 1:20

Dnr 459/08

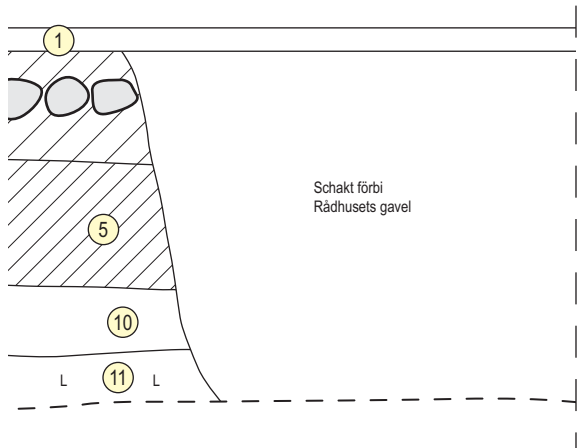
2009-02-27 Ann-Charlott Feldt

Renritning Lasse Norr

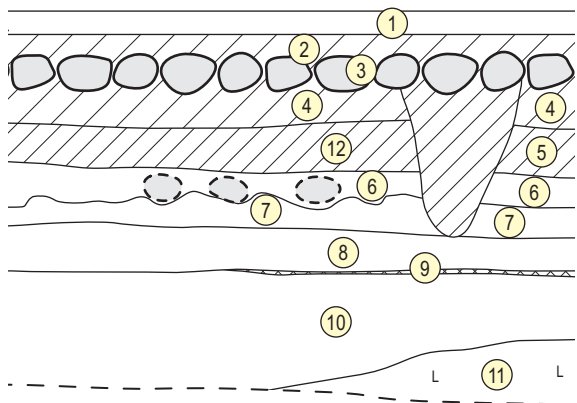




1 0m



6 5m

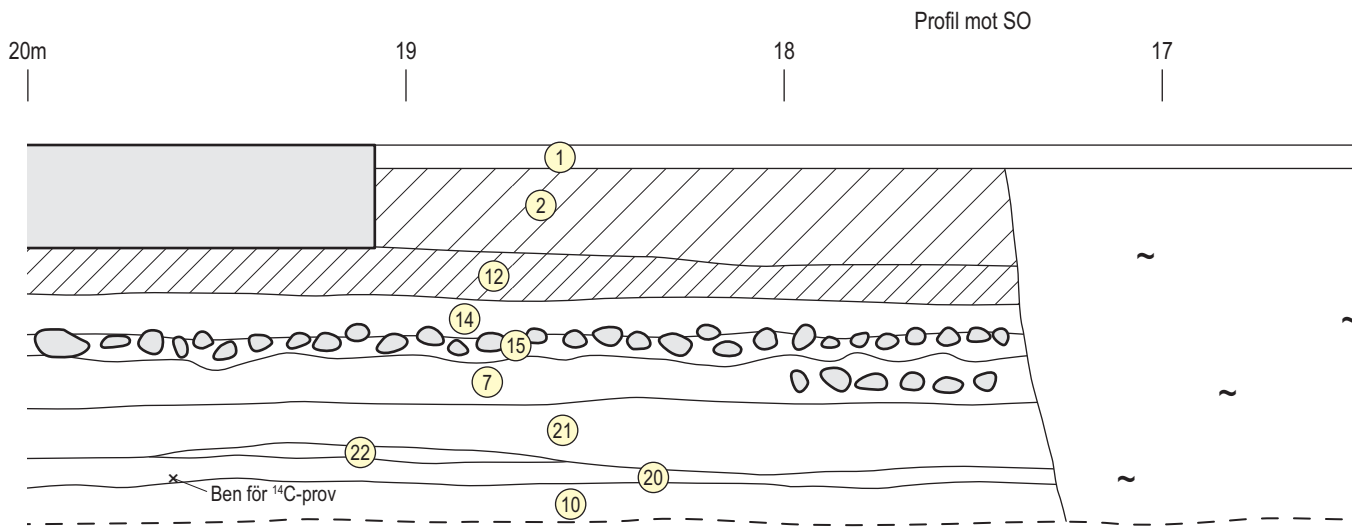
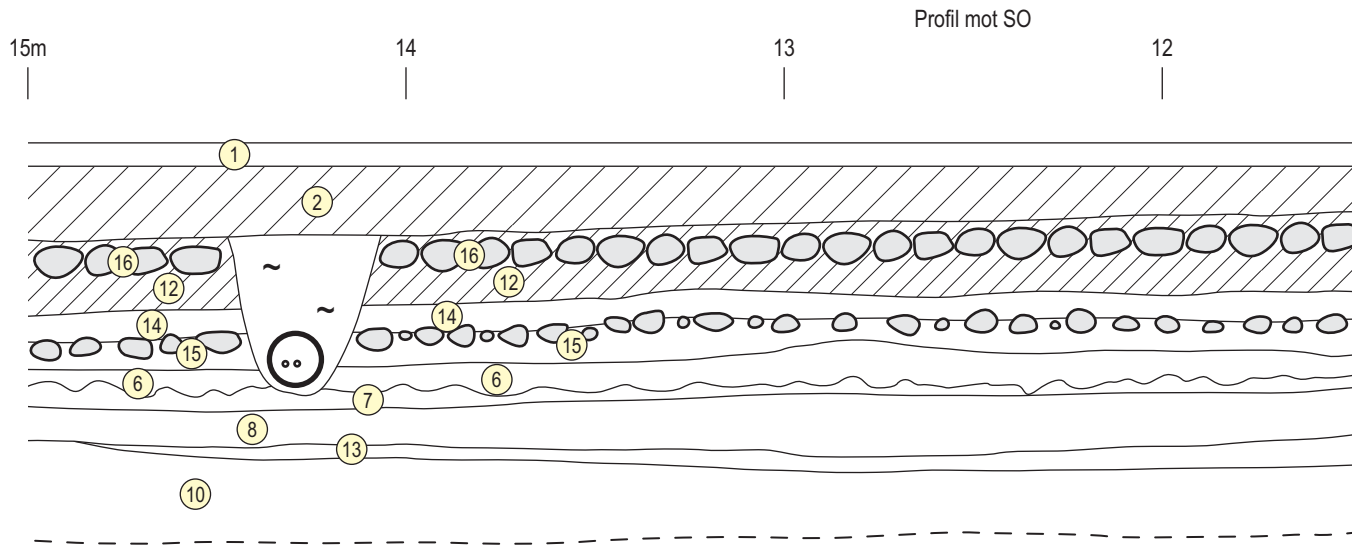


- 1 Asfalt
- 2 Sättsand
- 3 Stenläggning. 0,1-0,2 m stora kullerstenar
- 4 Sättsand
- 5 K-jord i kabelfyll
- 6 Sandig gråbrun k-jord
- 7 Ljus sand
- 8 Strimmig sandig/siltig k-jord
- 9 Brandhorisont
- 10 Sand (gråare och orenare efter 17 m)
- 11 Brungrå lera
- 12 Äldre k-jordsfyll med tegel och grus
- 13 Strimmig sand med kol i botten
- 14 Avsatt grusig k-jord på stenläggning
- 15 Stenläggning. 0,05-0,10 m stora stenar på jordig sand
- 16 Stenläggning. 0,10-0,15 m stora stenar
- 17 Grå lera
- 18 Röd bränd lera
- 19 Fet brun k-jord
- 20 Fet trärik kompakt k-jord. Rest av broläggning?
- 21 Som L19 (troligen samma lager)
- 22 Grå lera
- 23 Gulbrun lera
- 24 Grå sand

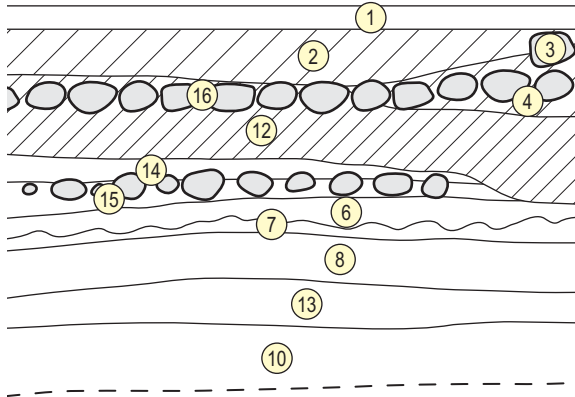
0 1m

### Rådhusorget

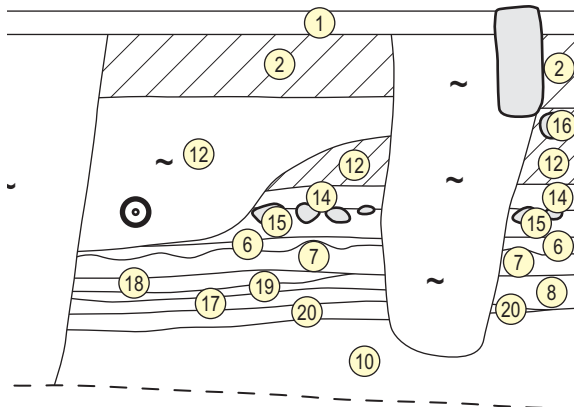
Vadstena stad och kommun, Ög  
RAÄ 21:1  
Profilritning 7  
Skala 1:20  
Dnr 459/08  
2009-02-23 Ann-Charlott Feldt  
Renritning Lasse Norr



11 | 10m



16 | 15m



- 1 Asfalt
- 2 Sättsand
- 3 Stenläggning. 0,1-0,2 m stora kullerstenar
- 4 Sättsand
- 5 K-jord i kabelfyll
- 6 Sandig gråbrun k-jord
- 7 Ljus sand
- 8 Strimmig sandig/siltig k-jord
- 9 Brandhorisont
- 10 Sand (gråare och orenare efter 17 m)
- 11 Brungrå lera
- 12 Äldre k-jordsfyll med tegel och grus
- 13 Strimmig sand med kol i botten
- 14 Avsatt grusig k-jord på stenläggning
- 15 Stenläggning. 0,05-0,10 m stora stenar på jordig sand
- 16 Stenläggning. 0,10-0,15 m stora stenar
- 17 Grå lera
- 18 Röd bränd lera
- 19 Fet brun k-jord
- 20 Fet trärik kompakt k-jord. Rest av broläggning?
- 21 Som L19 (troligen samma lager)
- 22 Grå lera
- 23 Gulbrun lera
- 24 Grå sand

0 | 1m

### Rådhusorget

Vadstena stad och kommun, Ög

RAÄ 21:1

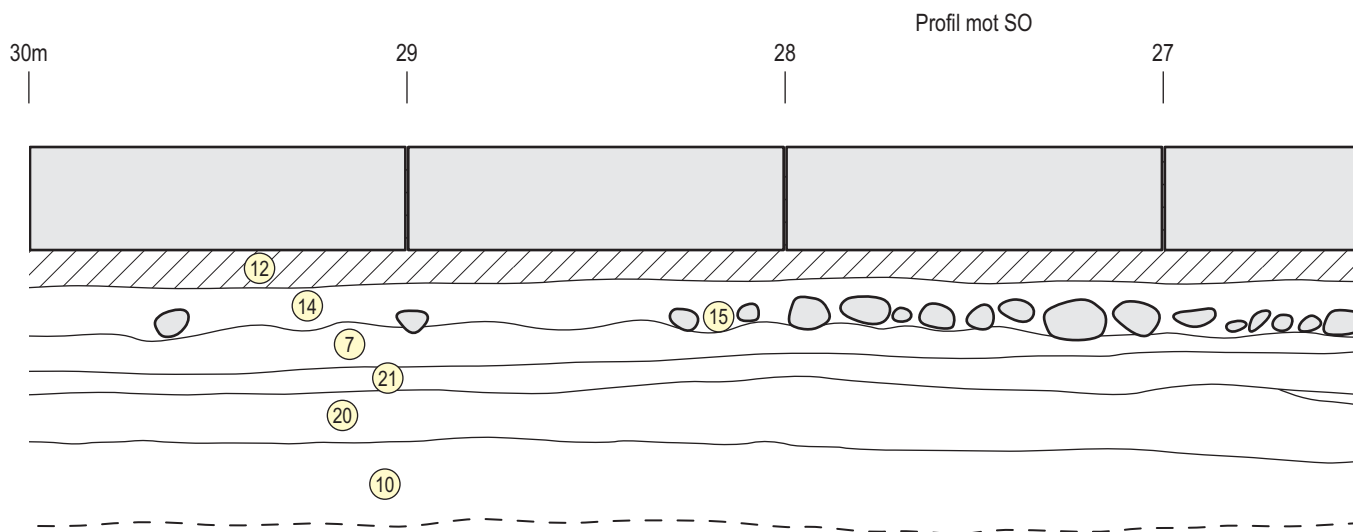
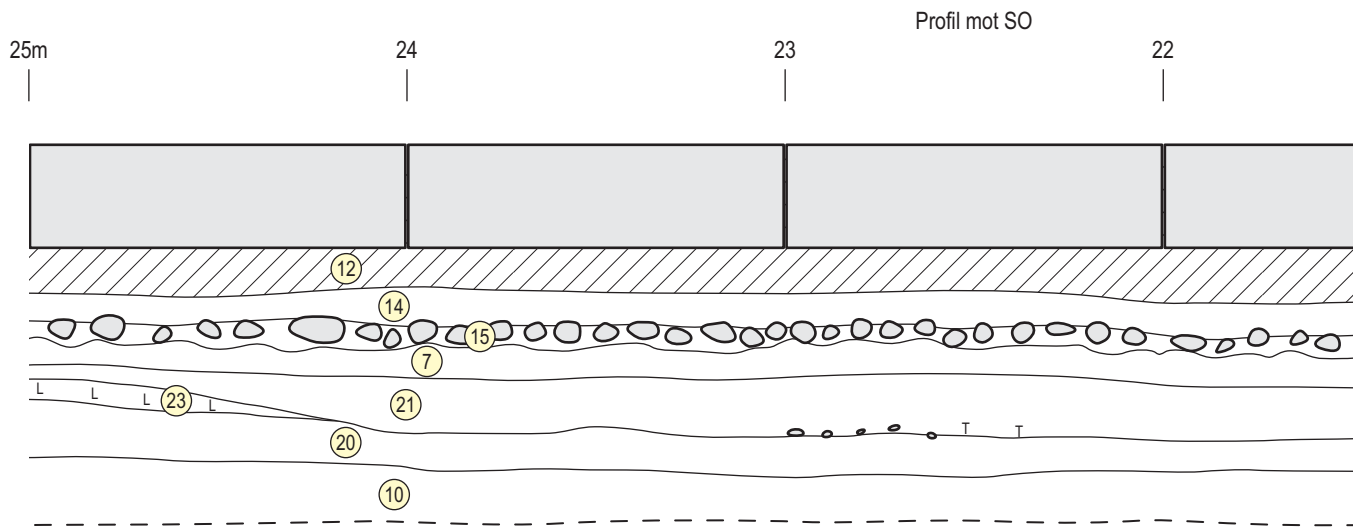
Profilritning 8

Skala 1:20

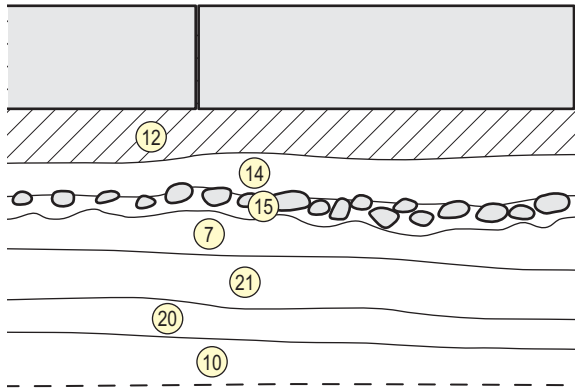
Dnr 459/08

2009-02-24 Ann-Charlott Feldt

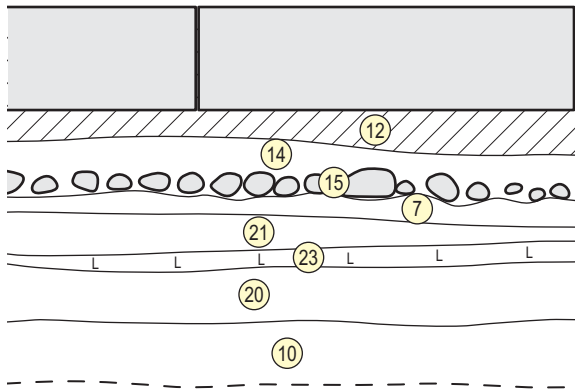
Renritning Lasse Norr



21 | 20m



26 | 25m



- 1 Asfalt
- 2 Sättsand
- 3 Stenläggning. 0,1-0,2 m stora kullerstenar
- 4 Sättsand
- 5 K-jord i kabelfyll
- 6 Sandig gråbrun k-jord
- 7 Ljus sand
- 8 Strimmig sandig/siltig k-jord
- 9 Brandhorisont
- 10 Sand (gråare och orenare efter 17 m)
- 11 Brunrå lera
- 12 Äldre k-jordsfyll med tegel och grus
- 13 Strimmig sand med kol i botten
- 14 Avsatt grusig k-jord på stenläggning
- 15 Stenläggning. 0,05-0,10 m stora stenar på jordig sand
- 16 Stenläggning. 0,10-0,15 m stora stenar
- 17 Grå lera
- 18 Röd bränd lera
- 19 Fet brun k-jord
- 20 Fet trärik kompakt k-jord. Rest av broläggning?
- 21 Som L19 (troligen samma lager)
- 22 Grå lera
- 23 Gulbrun lera
- 24 Grå sand



### Rådhusorget

Vadstena stad och kommun, Ög

RAÄ 21:1

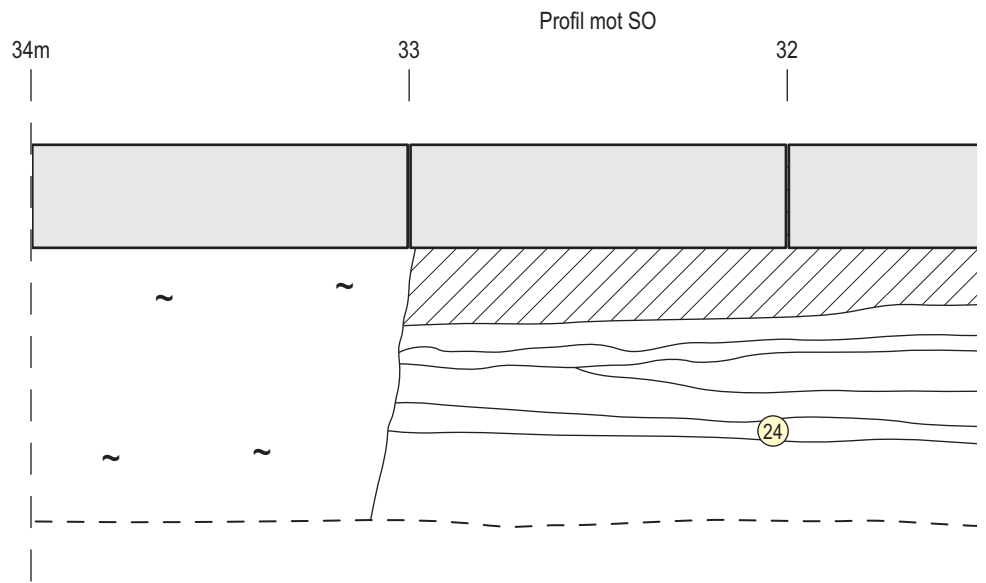
Profilritning 9

Skala 1:20

Dnr 459/08

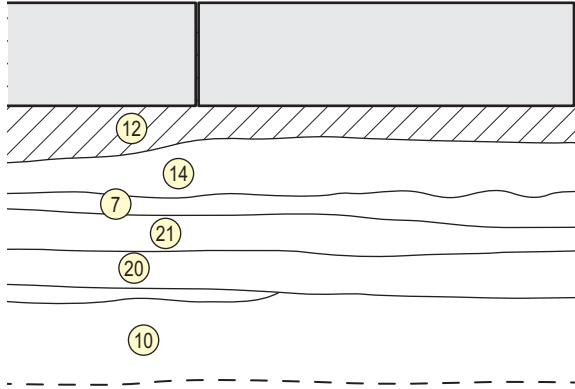
2009-02-24 Ann-Charlott Feldt

Renritning Lasse Norr



31

30m



- 1 Asfalt
- 2 Sättsand
- 3 Stenläggning. 0,1-0,2 m stora kullerstenar
- 4 Sättsand
- 5 K-jord i kabelfyll
- 6 Sandig gråbrun k-jord
- 7 Ljus sand
- 8 Strimmig sandig/siltig k-jord
- 9 Brandhorisont
- 10 Sand (gråare och orenare efter 17 m)
- 11 Brunrå lera
- 12 Äldre k-jordsfyll med tegel och grus
- 13 Strimmig sand med kol i botten
- 14 Avsatt grusig k-jord på stenläggning
- 15 Stenläggning. 0,05-0,10 m stora stenar på jordig sand
- 16 Stenläggning. 0,10-0,15 m stora stenar
- 17 Grå lera
- 18 Röd bränd lera
- 19 Fet brun k-jord
- 20 Fet trärik kompakt k-jord. Rest av broläggning?
- 21 Som L19 (troligen samma lager)
- 22 Grå lera
- 23 Gulbrun lera
- 24 Grå sand

### Rådhusorget

Vadstena stad och kommun, Ög

RAÄ 21:1

Profilritning 10

Skala 1:20

Dnr 459/08

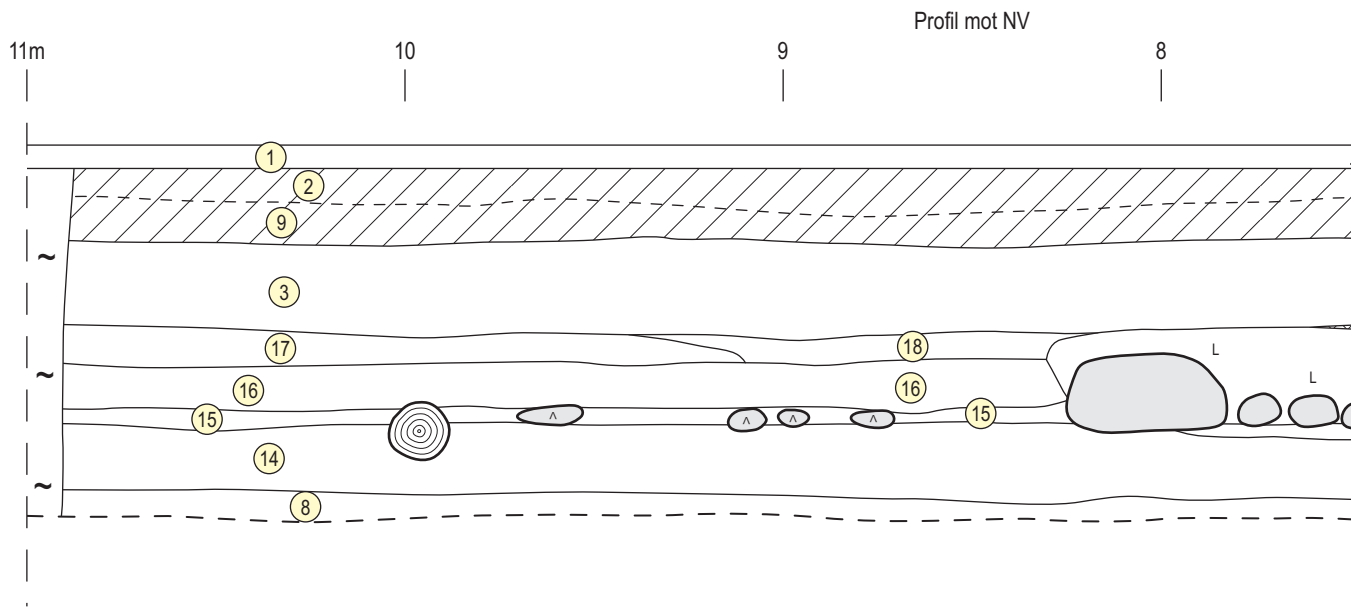
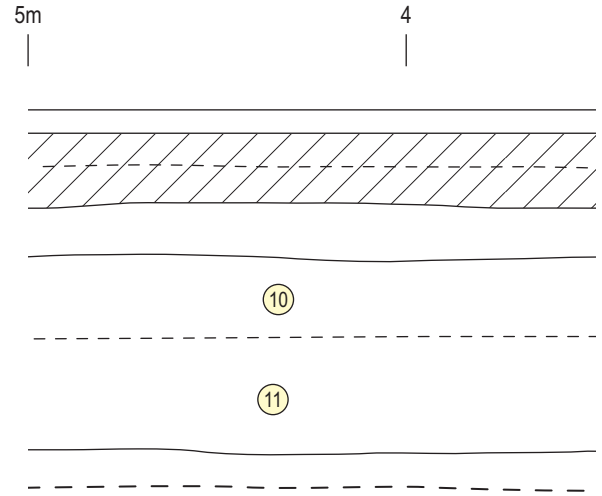
2009-02-24 Ann-Charlott Feldt

Renritning Lasse Norr

0

1m

- 1 Asfalt
- 2 Sättsand. Grus överst, otydlig övergång mot det sandigare L9
- 3 Gråsvart siltig k-jord
- 4 Brandlager med enstaka kullerstenar
- 5 Sand
- 6 Fet brunsvart k-jord med träflis
- 7 Sandig grå k-jord
- 8 Sand
- 9 Sättsand
- 10 Fet brun k-jord med träflis
- 11 Träflislager i fet brun k-jord
- 12 Ljusgrå lera på 0,10-0,15 m stora stenar
- 13 Brunt lager, k-jord/sand
- 14 Brunsvart k-jord med näver/träflis
- 15 Grå lera med kalkflisor
- 16 Fet brun k-jord med träflis
- 17 Sand
- 18 Mörkgrå lerig k-jord





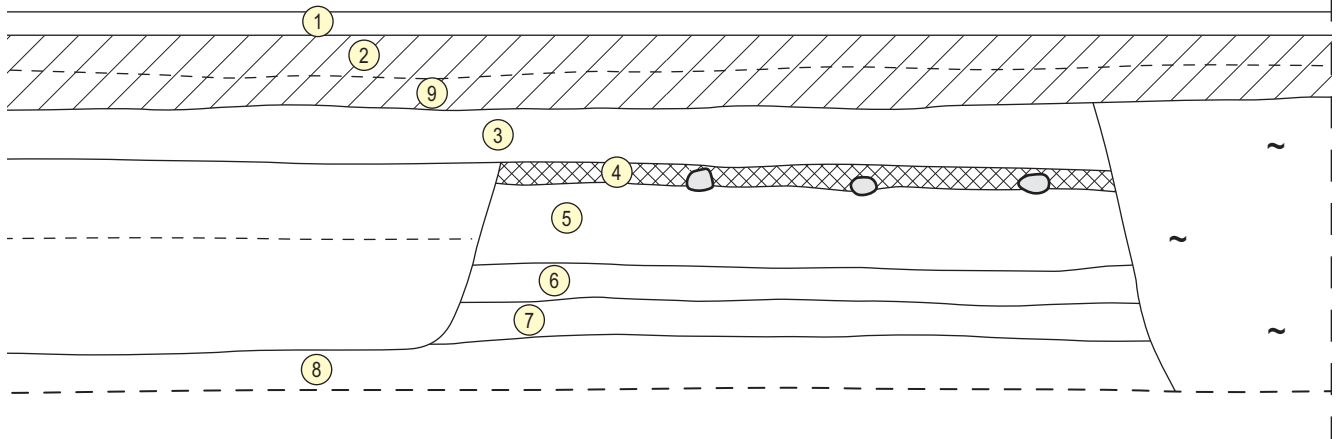
Profil mot NV

3

2

1

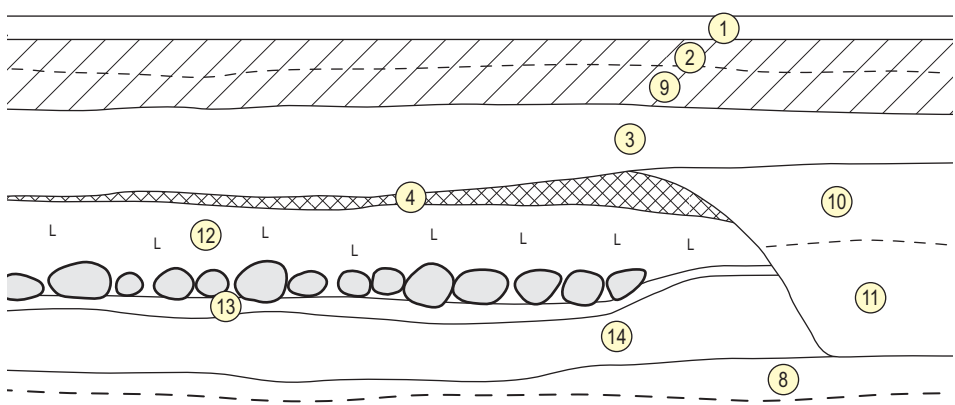
0m



7

6

5m



Rådhusorget

Vadstena stad och kommun, Ög

RAÄ 21:1

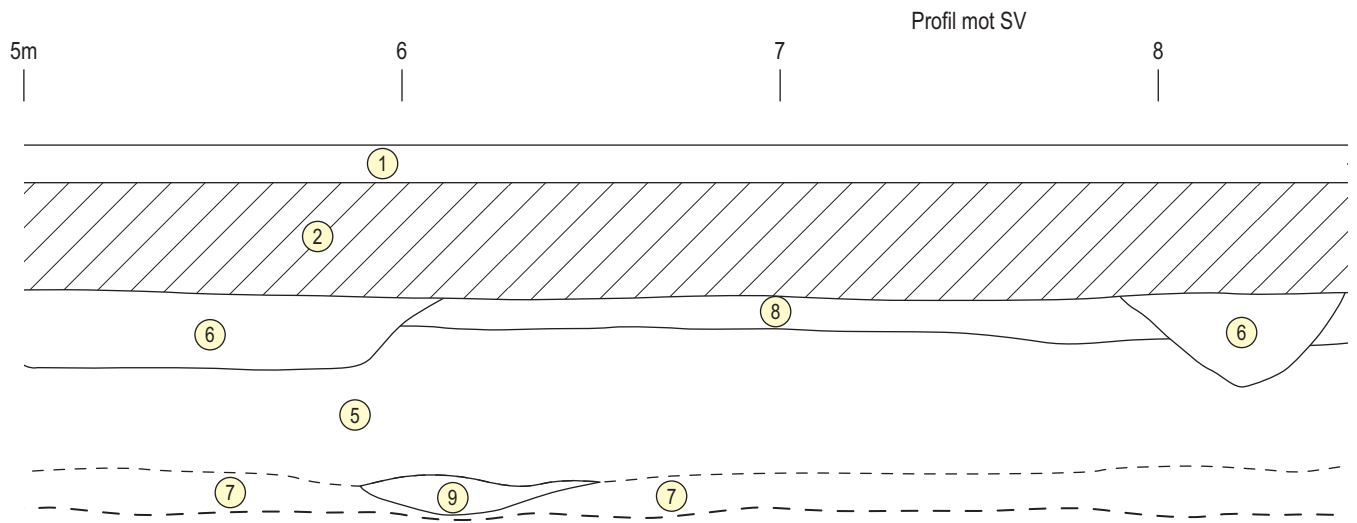
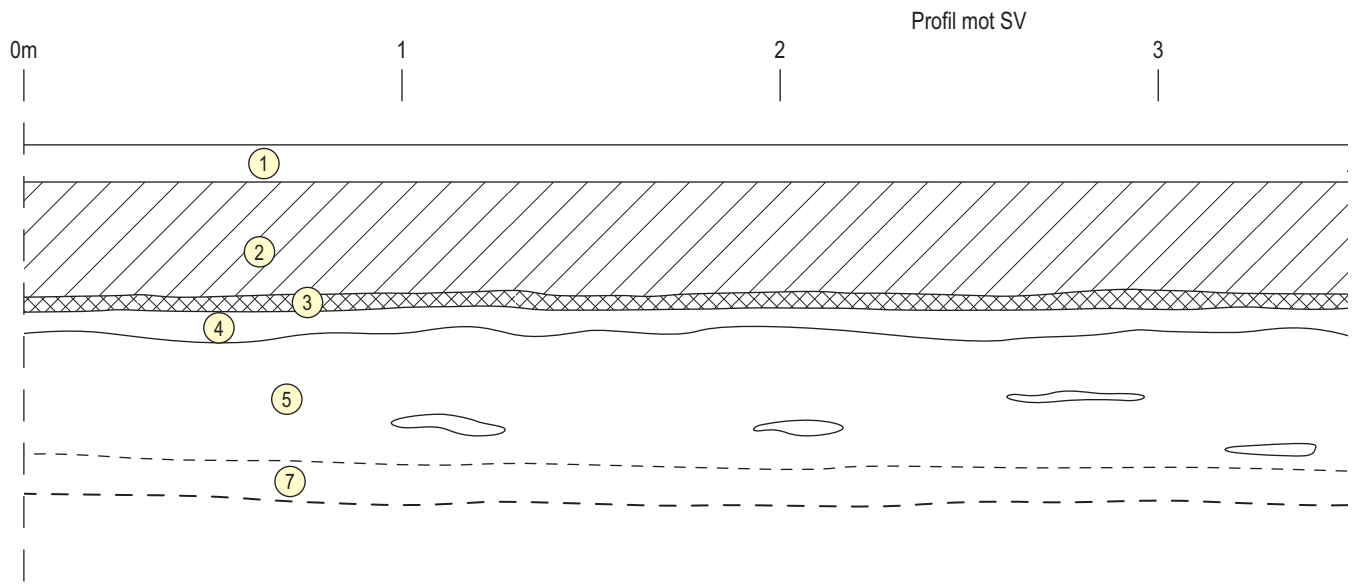
Profilritning 11

Skala 1:20

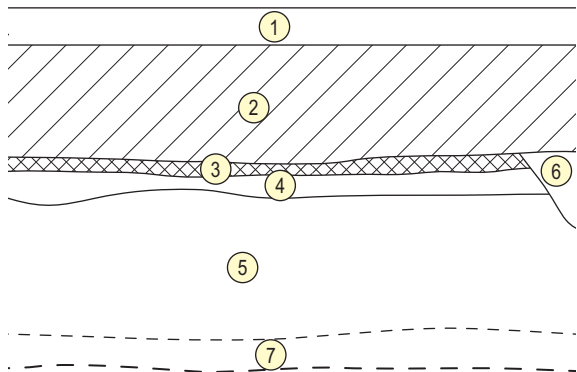
Dnr 459/08

2009-03-06 Ann-Charlott Feldt

Renritning Lasse Norr

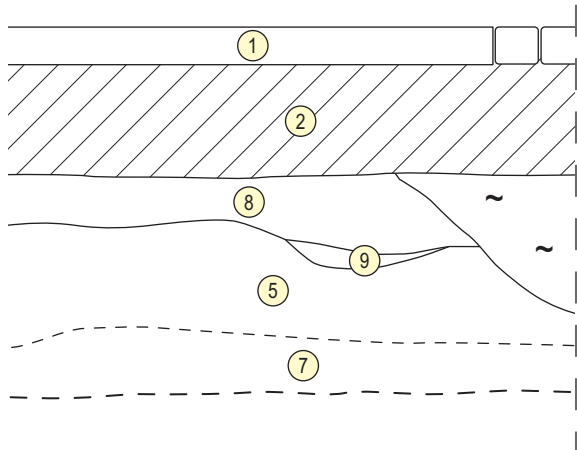


4 | 5m



- 1 Asfalt
- 2 Bärlager/grus
- 3 Sotig kompaktk-jord med kol?
- 4 Infiltrerad sand
- 5 Gulbrun sand med linser av jord
- 6 Omrört brandlager i svacka
- 7 Ren sand, ljusare än L5
- 8 Grå sandig k-jord med småsten och tegel
- 9 Humöst lager. Vattenavsatt?

9 | 10m



0 | 1m

Krabbegatan / kv Knapen

Vadstena stad och kommun, Ög

RAÄ 21:1

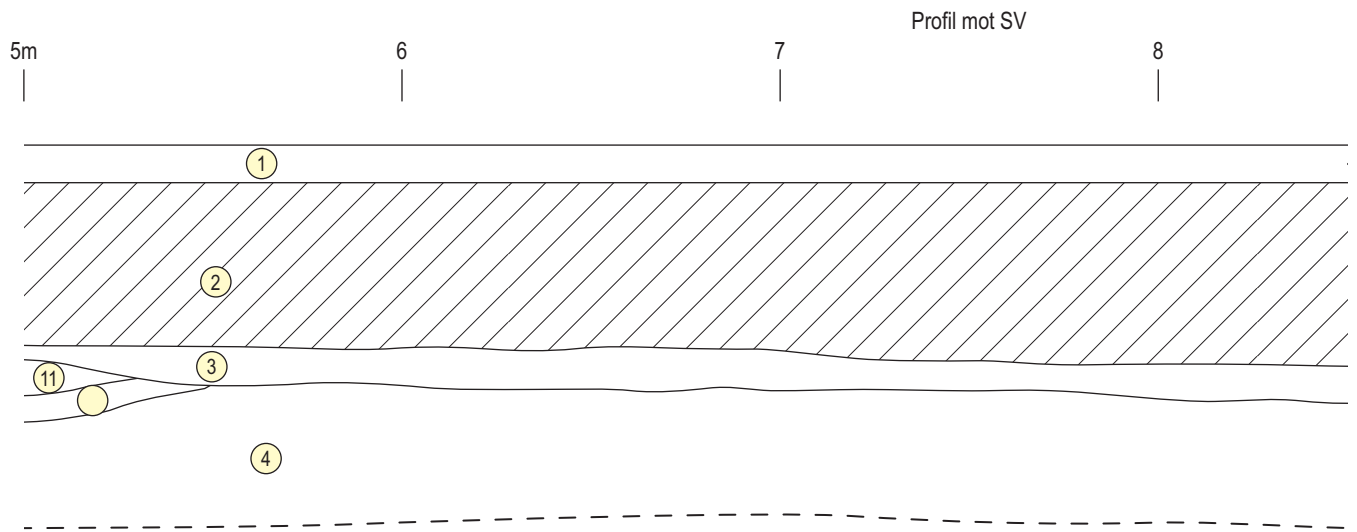
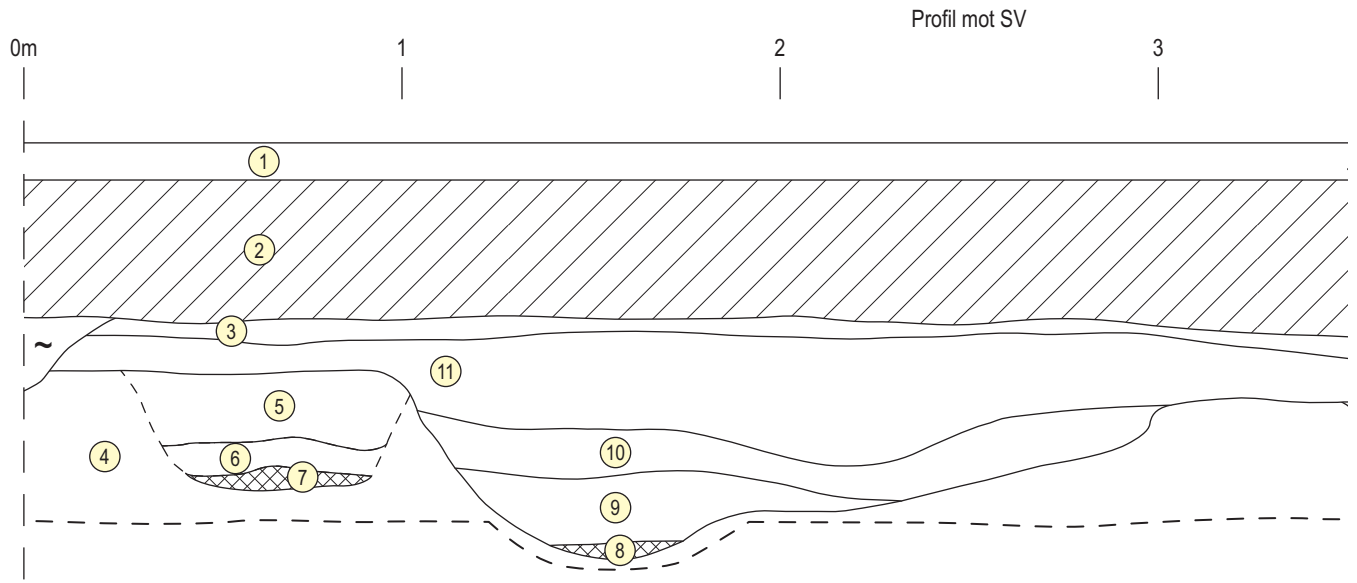
Profilritning 12

Skala 1:20

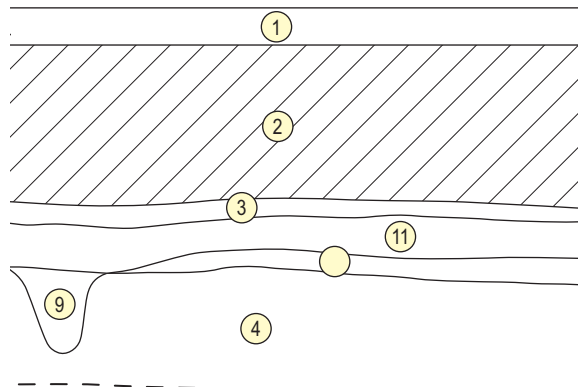
Dnr 459/08

2009-03-06 Ann-Charlott Feldt

Renritning Lasse Norr

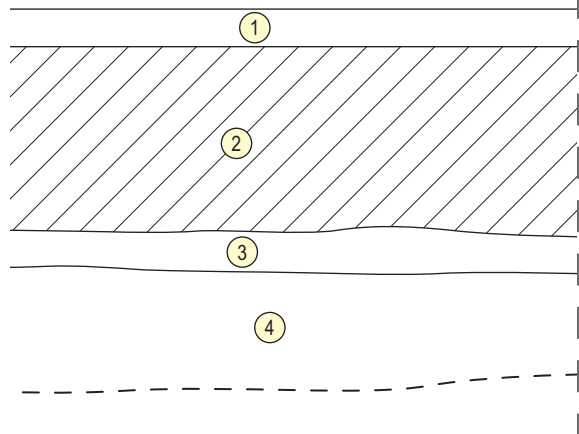


4 | 5m



- 1 Gatsten
- 2 Bärlager/grus
- 3 Grå sandig kompakt med sten. Påfört?
- 4 Sand
- 5 Sand
- 6 Humös sand
- 7 Kolblandad sand
- 8 Kol
- 9 Strimmig sand
- 10 Fet brunsvart k-jord med ben och kol
- 11 Gråbrun k-jord

9 | 10m



Krabbegatan / kv Knekten

Vadstena stad och kommun, Ög

RAÄ 21:1

Profilritning 13

Skala 1:20

Dnr 459/08

2009-03-06 Ann-Charlott Feldt

Renritning Lasse Norr





Under februari och mars år 2009 utförde Östergötlands museum en arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning i samband med schaktning för fjärrvärme vid Rådhusstorget och Krabbegatan i kvarteren Knapen och Knekten, inom RAÄ 21:1 Vadstena medeltida stad. Inom hela sträckan framkom kulturlager. Tillvarataget fyndmaterial utgjordes bl a av kärnfragment av stengods och yngre rödgods.

ISSN 1403-9273

Rapport 2018:6